

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Μιά σειρά πρακτικών και απαραίτητων για κάθε οικογένεια βιβλίων. Η έκλαϊκυσμένη δλων των γνώσεων υγιεινής. Η απλοποίηση του τρόπου ζωής είναι η βάση της υγείας. Η φυσιοθεραπεία, που κατακτά παντού έδαφος με καταπληκτικά αποτελέσματα, μεταλαμβάνεται και θαυματουργεί και στην Ελλάδα χάρις του πρωτοπόρου επιστήμονος και μοναδικού στα Βαλκάνια Φυσιοθεραπευτού

κ. **ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ**, Ήπειρώτου.

Προμηθευήτε τὰ έργα του κ. ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ για να μάθετε πώς να τρέφεσθε, για να μην έχετε ποτέ ανάγκη να πάτε σε γιατρούς και φαρμακεία :

«**ΦΥΣΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ**», (Το βιβλίο της υγείας). Ένα έργο—θαύμα που κατέπληξε τον επιστημονικό κόσμο και που κατά γενικήν όμολογία θεωρείται το

Ευαγγέλιον της Υγείας. Τιμάται δραχ. 60, δεμ. 70

«**ΤΡΟΦΗ και ΥΓΕΙΑ**». Ένας αλάνθαστος οδηγός διατροφής. Τιμάται δραχ. 40, δεμ. 50

«**ΥΓΙΕΙΝΗ και ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΙΤΑ**». Πώς να θεραπευθήτε απ' όλες της παθήσεις, με ώρισμένες δίαιτες. Τιμάται δραχ. 30, δεμ. 40.

Επίσης συνιστούμε θερμότατα τὰ έργα του σοφού Αμερικανού δ-ρος Πήτερ Λέβις «**Αντι Βορρ-νών**», (δραχ. 20) και «**Φυσική Ζωή**» (δραχ. 25), κα-τό βιβλίο που θα έκδοθῃ σε λίγο «**Φυσική Θερα-πευτική**». (Θεραπεία όλων των ασθενών χωρίς φάρ-μακα) του Αμερικανού Καθηγητού Γεωρ. Κλέμεντς (δραχ. 25) κατ' ακριβή επιστημονική μετάφρασι του κ **Γιάννη Πινδέα** και Προλογιζόμενα διαφωτιστικώ-τατα από τον κ. ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ.

Αποστείλατε την τιμήν τους στο Γραφείο του κ. Ηλία οέτρου (Πανεπιστημίου 57 Αθήναι) και θα τὰ λάβετε άμέσως, απαλλασσόμενοι των ταχυδρομικών έξόδων.

Σημείωσις.—Σ' εκείνους που θα μὰς αποστεί-λουν έφ' άπαξ την παραγγελία και την αξία όλων των έκδοθέντων βιβλίων της παραπάνω «Βιβλιοθή-κης της Φυσιοθεραπείας» θ' αποστείλωμε ως δώρο το περίφημο έργο του μεγάλου επιστήμονος Γ. Κλέ-μεντς «**Φυσική Θεραπευτική**», μόλις έκδοθῇ.

ΘΕΟΔ. Δ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 30

Αφροδίσια - Γυναικολογικά

Δέχεται εν τῷ Ιατρείῳ του

10—1 και 5 - 8

252525252525252525252525252525

Είναι πολλές Ήπειρώτι-
κες Ταβέρνες και Έστια-
τόρια στην Αθήνα.

**ΜΑ ΣΑΝ ΤΟ
ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ**

ΑΩΝ ΓΡΙΒΑ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 22

Δεν είναι άλλο

Μόλις θὰ μπηῖτε μέσα
νομίζετε στάλήθεια πῶς
εἴστε στην Πατρίδα, χώ-
ρια άπ' τὰ καλά του φα-
γητὰ που γίνονται από ά-
γνὰ όλικά,

Άμ' ἡ περιφημὴ ρετσίνα
τους δὲν πάει πίσω.

Αὐτοὶ κατάφεραν νὰ κου-
βαλῶν ἐκεῖ μέσα ὅλη τὴν
Ήπειρο.

Στὰ ΓΙΑΝΝΙΝΑ τὰ «Ξεν. Που-
λιά» πωλοῦνται στὸ Περίπτερο
τοῦ κ. Γ. Μασούρα ποῦναι στὴν
Πλατεία, ἔξω άπ' τὸ Ξενοδοχεῖο
«Ίλιον Πάλλας». Ἐκεῖ θὰ βρῆτε
κι' ὅλα τὰ περασμένα φύλλα.

Τὰ Ξενητεμένα Πουλιὰ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Χρονιά 2η—Φύλλο 8

ΑΘΗΝΑ

φλεβάρης—Μάρτης 1936

Τιμή του κάθε φύλλου δραχ. 5. Στην Ήπειρο δραχ. 3

Συνδρομή για 12 φύλλα : Στην Ήπειρο δραχ. 25
Στην ἄλλη Ελλάδα, δραχ. 50.—Στη Ρουμανία, Λέι 250
τις ἄλλες Χώρες, Λίρες Ἀγγλίας 1)2

Γραφεῖα :

Κολοκοτρώνη 61

(Στοά Κουτσάκη Γραφείον 13)

Λοιθ. Τηλεφ. 21.059

**ΝΙΚΟΣ
ΜΑΣΣΙΟΣ**

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

ΑΙΟΛΟΥ 73α

ΤΗΛ. 29.413

ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΟΜΨΟΤΗΣ

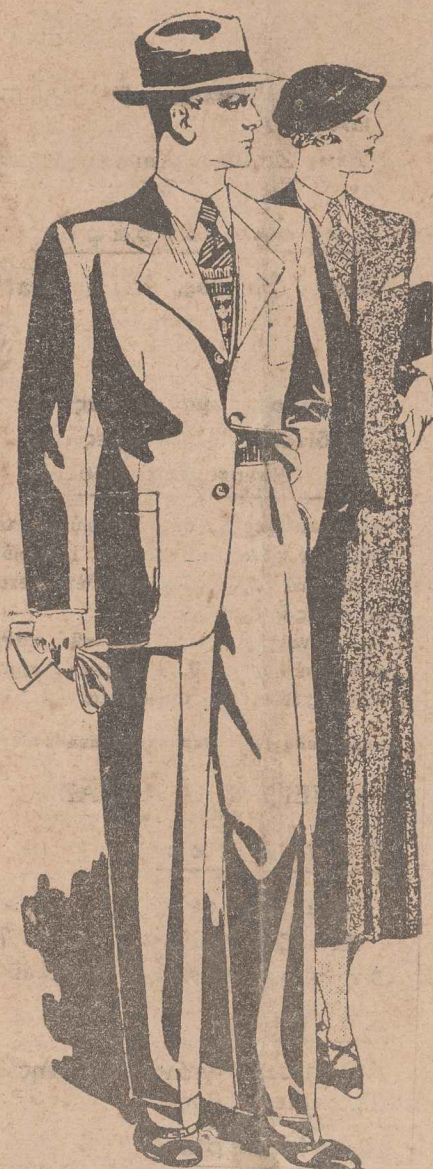
ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΤΕΛΕΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΗΓΓΥΗΜΕΝΗ

ΥΛΙΚΑ

ΑΡΙΣΤΑ

Κουβέντες με τούς Φίλους μας

‘Αποφασίσαμε απ’ τον ‘Απρίλη και πέρα να βγαίνουμε κάθε μήνα. Για λόγους που δ-λοι σας τούς καταλαβαίνετε δε μπορούσαμε να το κάνουμε ως τώρα. ‘Απ’ εδώ κι ‘έμπρός στην πρώτη του κάθε μήνα, θα έχουμε τα «Ξενητεμένα Πουλιά» που θα σας φέρνουν τις κουβέντες τους. Θ’ ανταμώνεται κάθε πρωτομηνιά δηλ η ‘Ηπειρος και θα κουβεντιάσει για τις χαρές και λύπες της, για τις ανησυχίες της, για τα ζητήματά της, για τον πολιτισμό της, για το τι γίνεται στην κάθε ‘Ηπειρωτική ‘επαρχία, στο χωριό και στα ‘ξένα. Για όλα.

‘Ημείς δεν είναι ανάγκη να σας πούμε ότι βάσαμε και πως πάντα θα βάσουμε τα «ζόρια» μας για ν’άναστε κάθε μήνα και καλλίτερο. ‘Από ος ζή-τάμε νάρηθε δίπλα μας νάγω-νιστούμε όσο ο καθένας σας μπορεί για το σκοπό αυτό και το λιγώτερο που ζητάμε από σας είναι να μας γράψει ο κα-θένας σας από έναν συνδρομη-τή. Τότε θα μάς δήτε τι θα γί-νουμε. Μας λένε τώρα πως δεν υπάρχει στην ‘Ελλάδα τέτοιο περιοδικό σαν τα «Ξενητ. Που-λιά». Μπορεί, μά ήμεις το φαν-ταστήκαμε πολύ ποιο τέλειο, αφάνταστα καλλίτερο.

Δώστε μας, λοιπόν, τα μέσα και μέσα σε λίγους μήνες θα δήτε τι θα σας παρουσιάσουμε. **Βοηθήστε μας το κατά δύνα-μη και το λίγο—λιγώτερο ο καθένας σας από έναν συν-δρομητή.**

Είμαστε και παραμένουμε ομαδική προσπάθεια για το κα-λό του τόπου μας. Κι’ απ’ ο-σους μας νοιώθουν και έκτι-μοούν το καλό αυτής της προ-σπάθειας, θέλουμε και πρέπει να μάς βοηθήσουν.

Πρέπει τα «Ξενητ. Πουλιά» να ‘επαπλωθούν σ’ όλη την ‘Η-πειρο, σε κάθε χωριό, σε κάθε σπίτι. Γι’ αυτό και κανονίσαμε τη συνδρομή σε 25 δρχ. τα 12 φύλλα. ‘Ο καθένας σας κατα-λαβαίνει πως δεν μπορεί ν’α-‘βγούμε μ’ αυτή την τιμή στα ‘ξενά. Μά μήπως εμείς βγή-καμε να καζαντήσουμε;

‘Οσοι θέλετε περασμένα φύλ-λα ζητήστε τα από τα Γρα-φεία μας κι’ από το Περίπτερο του κ. Κώστα Μάνου που εί-ναι στην ‘Ομόνοια, απέναντι απ’ το Μπενιτσοπούλου κι’ ‘Η-βης» και «Παραδείσου» κι’ ‘εξω απ’ το Στιλβωτήριο.

‘Οσοι μάς χρωστάν παληά φύλλα που τούς είχαμε στείλει έχουν υποχρέωση να μάς στεί-λουν ή τα φύλλα ή τα λεπτά γιατί δεν είναι σωστό να χα-λάσουμε άλλες 3 δρχ. για να τούς γράψουμε.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΜΑΣ

‘Ολοι οι αναγνώστες μας έχουν το δικαίω-μα και πρέπει να μάς στέλνουν όποτε μπορούν δι-τι καταλαβαίνουν πως θάναυ καλό για να μπή στο Περιοδικό μας (διηγήματα, ποιήματα, μελέτες για ‘Ηπειρωτικά ζητήματα, ανταπο-κρίσεις για δι-τι γίνεται στην πόλη, στο χωριό, στην περιφέρειά τους και που κινεί το γενικό ενδιαφέρον). ‘Επίσης να ενδιαφέρονται και να φροντίζουν για τη διάδοση και την πρόοδο των «Ξενητεμένων Πουλιών».

‘Εχωριστά όμως απ’ αυτούς που θα μάς γράφουν και θα φροντίζουν όποτε θέλουν κι’ όποτε ευκαιρούν, πρέπει νάχουμε τούς Τακτι-κούς μας ‘Ανταποκριτές—Συνεργάτες, οι όποιοι ν’ αναγνωρίζουν το καλό της προσπά-θειας που κάνουμε και να θέλουν και νάχουν ‘δρεξη να εργαστούν συστηματικά για τα «Ξε-νητεμένα Πουλιά».

Οι Τακτικοί μας ‘Ανταποκριτές πρέπει:

1) Να μάς γράφουν το δίχως άλλο, τουλά-χιστο μία φορά το μήνα (ως τις 25 του κάθε μήνα) και να μάς λένε τι γίνθηκε στην πόλη τους, στο χωριό τους και στα κοντινά χωριά ή και σ’ όλη την περιφέρειά τους. Δηλ. περι-γραφές πως ζούν, πως τα περνούν, ‘επισόδια με γενικό ενδιαφέρον, κίνηση συλλόγων, συνα-γισμών, τις ανάγκες των χωριών τους, τι δρόμο πέρνουν τα ζητήματά τους, διάφορα χω-ριανικά—κοινοτικά ζητήματα, κλπ.

2) Να μάς γράφουν τι συζητείται γύρω απ’ το Περιοδικό μας, τι λένε οι πατριώτες μας για τα «Ξενητ. Πουλιά», τι τούς ‘αρέσει πα-ρισσότερο και τι δεν τούς ‘αρέσει, πως σχολιά-ζουν το περιεχόμενό τους, καθώς και τη γνώ-μη τη δική τους (των ανταποκριτών) για την ‘εμφάνιση και το περιεχόμενο του περιοδικού.

3) Να φροντίζουν με κάθε τρόπο για τη διάδοση των «Ξενητ. Πουλιών», να διαβέτουν φύλλο, να εισπράτουν τα λεπτά απ’ τούς συν-δρομητές μας και τούς Προέδρους των Κοινο-τήτων που είναι γύρω τους, να γράφουν και νούργιους συνδρομητές, να κάνουν προσπάθειες να φτιάσουν γύρω τους φίλους του Περιοδικού, που να τους βοηθούν σ’ όλες τις παραπάνω δουλειές.

Καθένας που θέλει ‘ας ‘αρχίσει απ’ αυτή τη στιγμή να κάνει δι-τι λέμε και να μάς γρά-ψει ως τις 31 του Μάρτη. ‘Υστερα από λίγο καιρό θα τούς ‘εφοδιάσουμε όσοι μάς γράψουν και συμμορφωθούν με τα παραπάνω με «Δελ-τίο Τακτικών ‘Ανταποκριτών—Συνεργα-τών των Ξενητ. Πουλιών».

Με όλους τους δι-τι ‘αρχόμαστε σ’ ‘επαφή με γράμματα κι’ απ’ τη στιγμή αυτή και θα τούς ‘οδηγούμε στο κάθε τι. Γι’ αυτή τη δουλειά δεν ‘επίσης να μάς λένε στο γράμμα σας αν θέλετε να δημοσιεύσουμε στο Περιοδικό το όνο-μά σας ως ανταποκριτού μας.

Η ΠΕΙΡΩΤΕΣ

Ράψτε τα Κοστούμια Σας
στον Πατριώτη μας και φίλο

Κ. ΧΡΗΣΤΟ ΣΥΓΚΟΥΝΑ
ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 71

Και να είσας βέβαιοι πως θα μείνετε
απόλυτα ευχαριστημένοι.

Μην περιμένεται νάρηθουμε να πάρουμε τις συνδρομές σας. Για μάς που το Περιοδικό δεν είναι ‘επάγγελμα δεν είναι τόσο εύκολο να βγούμε στις ‘επαρ-χίες για συνδρομές. Μοναχοί σας στείλτε την. Πάρτε και το γνωστό σας και στείλτε την. Και νάστε σίγουροι πως προ-σφέρετε κάτι για το καλό της Πατρίδας μας.

‘Η Πόστα μας

‘Α. Βενέτην, Φ. Σαφάριαν, Τά-κην ‘Αδάμαν, Γιάννην Στουρνά-ραν, ‘Ι. Κουτσομήτην, Βασ. Μά-κην, Κ. Λαζαρίδη, Παν. Ζήτην, ‘Αρ. Κεχαγιάν, ‘Ελ. Μαρούκην κι’ όσοι ως τώρα μάς γράψατε:

Σας παρακαλούμε διαβάστε τις οδηγίες μας για τους τακτικούς ανταποκριτές μας και προσπαθή-στε νάχουμε τη βοήθειά σας με ανταποκρίσεις και συνδρομές.

Γ. ‘Εξαρχόπουλον, Σας ευχαρί-στούμε για όλα. Πρέπει να γίνετε τα-κτικός ανταποκριτής μας.

Κ. Δ. Παναζοπούλου, Λάβαμε το γράμμα σου. Φύλλα στείλαμε, πρό-πει να γίνετε τακτικός ανταποκριτής μας.

Φ. Καίσαρη. Φύλλο στείλαμε, τρα-γούδι θα δημοσιεύει σ’ άλλο φύλλο.

‘Ι. Κουτσομήτην. ‘Ος σήμερα τις 125 δρχ. δεν τις λάβαμε, φύλλα στεί-λαμε.

‘Ηλ. Πέτρου. Σας ευχαριστούμε θερμότατα. ‘Ο λόγος της μεταθέσε-ως δεν πρέπει να σας κόμη να παύ-σετε να φροντίζετε για τα Ξενητ. Που-λιά. Είμαστε ο πρώτος που μάς δώσατε κουράγιο στην προσπάθειά μας, γι’ αυ-τό πρέπει να συνεχίσουμε.

Γ. Μασούραν. Τα πήραμε ‘αργά. Με Θόδωρο σου γράψαμε και περιμέ-νουμε.

Λάβαμε τις συνδρομές των πα-ρακάτω συμπατριωτών μας.

ΑΘΗΝΩΝ.—Θωμά Τζιόβα, Β. Μπό-του, Δ. Στεφανίου, Δ. Χέλμη, ‘Ιω. Κάλλη, Κ. Δράκου, Κ. Τσέρη, Οαλή Τσιφωμάκου, ‘Αδελφότητος ‘Ελιστης, Τριανταφύλλου, ‘Ι. Σβάλου, Χάρη Μηλιώνη, Δ. Βάγια, Ν. Χ. Γεωργιά-δη, Γ. Πύρου, Α. Βαλέκα, Κ. Ζέ-ρα, Κ. Κοτρομπίνα, Μ. Γεωργόπου-λου, Γ. Δημητριάδη, Ζιάγκου και Ν. Μπισοίδη, Δ. Ράπη, Βασ. Αύγερο-πούλου, Γρ. Παπα, Μχ. Πάντου, Π. Βιτωλιάνου, ‘Αν. Κανάση, Ν. Βοι-να.

ΠΕΙΡΑΙΑ.—Ευάγγ. Κισσανού, ‘Αδ. Παπαγεωργίου, Ευάγγ. Θεοδώρου, Δ. Ζώτου, ‘Ελ. Παπαχρήστου.

ΑΙΓΙΟΥ.—Γ. Σολομού.

ΠΑΤΡΩΝ.—Γ. Γιωτοπούλου.

ΚΕΡΚΥΡΑΣ.—Σωτ. Σκέντου.

ΗΠΕΙΡΟΥ.—‘Αντ. Κάσου, Κ. Λα-ζαρίδη, Πημ. ‘Αδάμ, Μεσοπαίων, Ν. Ράπη, Χρ. Δελινάρη, ‘Αγ. Παπανι-κόλου, ‘Αν. Μανουδή, Γρ. Κουτσή, Στ. Καλογιόρου, Δημ. Γραβάνη, Γ. Δώλη, Θωμά Καραμπίνα, Δ. Τζαγι-πούλου, Β. Οικονόμου, Μ. Γκουζιού-λα, ‘Ηλ. Πέτρου, ‘Ι. Κ. Δακοπούλου, Π. Μαρτίνη.

Προμηθευθήτε

‘ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ

του συμπατριώτη μας ποιητή

κ. ΠΥΡΡΟΥ ΛΕΚΑΝΤΑ

Τιμάται δρχ. 50

Στους συνδρομητές μας γίνεται έκπτωση 10 ο.ο.

‘Ιστορίες της Ξενητείας

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Πρωί
Στο σπίτι της Μάνθαινας φαίνεται ‘εξαιρετική κίνηση. ‘Ο ‘Α-ναστάσης το μεγάλο της παιδί, 10-11 χρονών, φεύγει και πάει να δουλέψει στους δρόμους.

Μόλις είχε πεθάνει ο πατέρας του, η καλύτερα μόλις είχε σκοτωθεί, πέφτοντας από κάποια σκεπή. ‘Ηταν πρωί, τα ξύλα από την πρωινή δροσιά γλυτρούσαν και ‘επειδή ο εργολάβος είχε να ‘επιθεωρήσει τούς μαστόρους, αυτός για φανή πως δου-λεύει γρήγορα και και να μη κρινιόζη τ’ ‘αφεντικό, όπως πάν-τα, γλύστρησε, ‘εχασε την ‘ισορροπία του, και ‘επεσε. ‘Ετρεξαν οι άλλοι μαστόροι και τον κουβάλησαν στο φαρμακείο. ‘Αλλά δε βαρύνεται, πάλι αυτός.

Πεθαίνοντας όμως ο Μάνθος, το σπίτι του ‘εμεινε χωρίς κα-νένα στήριγμα. ‘Από γέννημα. ‘Αν και η κάψω Μάνθαινα δου-λεύει δηληρής κι δληνυχτής δεν ‘εφτανε ούτε για τις κότες. Πως θα ζούσαν τώρα; Φαμελία μεγάλη, πέντε νοματέοι: ‘Η μάνα του ή γυναίκα του και τρία παιδιά.

Καλά που είχε μεγαλώσει ο ‘Αναστάσης και μπορούσε νά-ναι στο ποδάρι του πατέρα του μια χαρά. ‘Ετσι τουλάχιστο ‘ε-κουγε να λένε της μάνας του οι χωριανοί και χωριανές όταν ‘ελάνε να την παρηγορήσουν.

—Σωπά μωρ’ Μάνθαινα ‘εκείνος πάει θα μεγαλώσουν τα παιδιά σου, και δείχνοντας τον ‘Αναστάση της ‘ελεγον: να ο Μάνθος ‘εγινε κιάλας, ‘αλλά από ‘εκείνον που πάει ‘αδικα...

Και ‘ετσι ο ‘Αναστάσης μέσα σε ‘εικοσέτηρες ‘δρες μεγα-λώσει ‘αφού ο κόσμος τ’όλεγε;

‘Ηταν τότες που γινόταν ο μεγάλος ο πόλεμος κι’ ‘εκαναν πως ‘εφικιαν τούς δρόμους, πρώτα πρώτα για να περνάν ταυτοκίνητα με το στρατό και τα κανόνια, και κατά δεύτερο λόγο για να τρώη ο κόσμος κανένα κομμάτι ψωμί για να μην σηκωθή ‘εναντίον τους. Για τούς δρόμους λοιπόν κινούσε να πάη και ο ‘Αναστάσης.

‘Από το βράδυ η μητέρα του τού ‘εχει κάνει μια πητα και το πρωί τού ‘ετοίμασε τα ρούχα, λίγο ψωμί και τυρί τυλιγμέ-νο σε κληματόφυλλα, για να στέκεται μαλακό και τα ‘εβαζε σ’ έναν τρουβά, που ‘ηταν ‘ακουμπισμένος στο μπάσι, μαζί με μια βελαντζά διπλωμένη.

‘Η μάνα του η τράνη (ή γιαγιά) του τηγάνιζε καναδυο αυγά για να φάη πριν φύη.

‘Αφού ‘εφεξε καλά, πήγε η κάψω Μάνθαινα στον δντά να τον ευπνήση. ‘Ανοιξε σιγά σιγά την πόρτα, ζύγωσε κοντά και τού φώναξε με τρεμάμενη φωνή.

—‘Αναστάση, σήκω γιέ μου.

‘Ο ‘Αναστάσης ‘ανοιξε τα μάτια του, ‘ανασηκώθηκε, σκέφτη-κε λιγάκι και σαν να θυμήθηκε κάτι τινάχτηκε ‘απάνω.

—‘Άλλες φορές τρώμαζε να τον ευπνήση όταν ‘ηταν να πάη να φέρη καδί ή δειά για τα ζώα. Σήμερα σηκώθηκε ‘αμέσως γιατί δεν ‘ήθελε να φανή ότι στεναχωριέται που ‘θαφει μια για να κάνει κουράγιο και στη μάνα του. Γρήγορα πλύθηκε και ντύ-θηκε και πήγε στην «όνισσα». Στο μεταξύ ‘εχαν ‘ερθη κάτι θιές τους, που ‘ελο και κάτι ‘εφερναν και τάβαζαν στον τρουβά. ‘Ηρ-θε και η βάβα του ο Κωστάκης (μάνα της Μάνθαινας) ‘ετρεμε δλόκληρη από τη χολή της. Με τρεμάμενα χείλη ‘επτε καλημέ-ρα και ‘εώτησε την κόρη της:

—‘Ε μωρ’ ‘Βδοκιά το τομάσεται το παιδί;

—‘Ετοιμο είναι της ‘επτε. ‘Ο ‘Αναστάσης κάθονταν στην ποδιά του παραθυριού, ‘ηταν πολύ λυπημένος ‘αλλά δεν ‘ήθελε να φαίνεται. ‘Ηταν μπροστά του τα αυγά λίγο τυρί και λίγες τηγανίτες για να φάη, ‘αλλά που να φάη! ‘Ενας κόμπος τού ‘ειχε σταθί στο λαιμό και δεν ‘αφνε το φαί να πάη κάτω. Δί-πλα του ‘ηταν ο μικρός ‘αδελφός του που κοιμόταν ‘ησυχά-ησυχά στη σαρμαντίνα μωρ’ πρῶμα. ‘Ο ‘άλλος ‘αδελφός του ο μεσαί-ος, καθόνταν κι’ αυτός ‘αμλητος ‘απάνω σ’ ένα παλιό σπέτι. Και ποιος ‘εξερί τι σκέφτονταν. Οι γυναίκες μιλούσανε για κείνους που θα φεύγαν. ‘Θάφει με τον Τόλη της Πόλενας, ‘ηταν λίγα χρόνια μεγαλότερος, ‘ειχε πάει και στα Γιάννενα και ‘ετσι ‘ηταν στη ζωή μασμένος πῶ καλλίτερα.

‘Αεφανα ‘ακούστηκε η φωνή του Τόλη. Αυτός ‘ειχε ‘ετοιμα-στεί και ‘ειχε βγει κιάλας στην πόρτα του, και όπως ‘ηταν φο-νακλάς, ‘ακούγονταν σ’ όλη τη γειτονιά.

—‘Εδερφε! φώναξε στον ‘Αναστάση. ‘Ετοιμος είσαι;

—‘Ετοιμος ‘ετοιμος.

—‘Εμ ‘αίντε κίνα οι ‘άλλοι βγήκαν. ‘Αίντε μητέρα.

—‘Αίντε γιέ μου, ‘αίντε.

Σηκώθηκαν, φίλησε το μικρό του ‘αδερφό και κίνησαν. ‘Από το χέρι τον βάσταζε η μάνα του η τράνη. Κατέβηκαν τη σκάλα ‘εξω ‘ηταν και ‘άλλοι συγγενείς και φίλοι για να τον χαιρετήσουν. ‘Ηταν και οι δυο ‘αχώριστοι φίλοι, ο Χρήστος και ο Κλῆς, φαί-νονταν πολύ λυπημένοι, και δεν μιλούσαν. ‘Εφευγε, βέβαιος, ο φίλος τους. ‘Η τριάδα χαλούσε κι’ όταν πήγαν να τον χαιρετή-σουν να τού πουν ‘ώρα καλή και καλή ‘αντάμωση, από τη συ-κίνηση ούτε καν ‘ακούστηκε η φωνή τους.

Πῶ κάτω όσο να βγούν απ’ το χωριό, τον χαιρετούσαν ‘ά-λλοι κι’ ο καθένας ‘ελεγε και τη κουβέντα του: ‘άλλος παρηγο-ρούσε τη μάνα του, ‘άλλος ‘ορμήνευε αυτόν. ‘Ετσι περπατώντας ‘αντάμωσαν και τούς ‘άλλους. ‘Εφευγαν καμιά δεκαριά απ’ το χωριό.

—‘Όταν ‘εφτασαν στο κόνισμα, ο ‘Αναστάσης ‘επτε στη μάνα του την τράνη και στην βάβα του να γυρίσουν.

—‘Αμ θα γυρίσουμε ‘εμείς γιέ μου τού ‘επταν και ‘εκλεγαν.

ΝΑΗΤΑΝΕ

Νάηταν ‘αλήθεια νάητανε—καθώς λαχτάρα τῶχω—
‘απόψε πούνε φεγγερή, παραμυθένια ή νύχτα
‘ορίσπλουμη, κι’ ‘ορίσπλουμη, με θάματα και μάγια
να πάω να κάτσω στις πλαγιές, θυμάρι ν’ ‘ανασάνω
ν’ ‘ακουραστώ τον Καλαμά, μακρυάθε να βουζέι.

—Θά ‘ήχουν τ’ ‘ασημοκούδουνα ‘από απ’ τα τσελεγκάτα
κι’ οι πιστικοί γλυκοδς καύμοδς θα λέν με τις φλογέρες.

—Σύρε με σκέψη, σύρε με, καθώς ποθεί η καρδιά μου.

Κι’ ‘εταν θα ‘ακάζη ο ‘Αδερνός και στα ‘εονα χαράξη
ν’ ‘αλλάξω και να στολιστώ με τα χρυσά γιλέκια,

να πάρω γρήγορο ‘αλογο με χαϊμαλιά και χάντρες,
περήφανα στής Παλιουρής να πάω τῶ πανηγύρι.

Θάνε τρεις δίπλες ο χορός τῶ τα Γραμμενοχώρια,
θα παίζον τάργανα συρτούς κι’ οι νεῖδες οι ‘ομορφωμάτες

που θάχουνε στα στήθεα τους φλουριά κι’ ‘ασημοκούμπια,
μιά, μιά, θα σέρνη το χορό κρατώντας το μαντήλι

και θα λυγίξη το κορμί σαν καλαμιά στ’ ‘αγέρι.

—Θάνε κι’ οι Βησσαυνιώτισες, ψηλές, γαίτα οφρῶδες,
σαν κρίνα με τις κάτασπρες ‘ομπλίες στο κεφάλι.

—Κι’ οι Πρωτοπαπαδίσες, κι’ απ’ τα χωριά τα γύρω
πῶχουνε κεντητές ποδιές κι’ ‘ασημωτά κεμέρια.

—Θάνε κι’ από τα Κούρεντα τα ροδσα παληκάρια
—Γιαννιώτικα ‘αρχοντόπουλα, λεβέντες απ’ τη Ζίτσα

να πίνουν μπρούσικο κρασί, τσάμικο να χορεύουν.

...Και νάηταν, γιέ μου, νάητανε, κι’ ‘άλλοι καιροί και χρόνια
νάητανε στο χορό ‘ενας νεῖδς και στην καρδιά μου ‘Απρίλης

νάηταν κι’ η μάνα να χαρή και να μάς καμαρώση.

Χρυσάνθη Ζιτσαίς

Στο προηγούμενο ποίημα της Ζιτσαίς που δημοσιεύτηκε στο 6ο φύλλο ‘εγινε κάποιο τυπογραφικό λάθος στον τέταρτο τετρά-στιχο στην τρίτη σειρά σελ. 82 αντί πράκωρα να διαβαστεί πα-ράκωρα.

Τόν ‘ειχαν’ πιάσει και οι δυο από τα χέρια και τον ‘ορ-μήνευαν νάχη το νού του, να σκεπένεται το βράδυ να μην κρυ-ώση και ‘άρρωστηση. ‘Και τι να γίνουμε ‘εμείς; τούλεγαν.

Δέν ‘εξρω γιατί τον ‘αγαπούσαν τόσο πολύ.

Μίλησαν και στον Τόλη να προσέχη τον ‘Αναστάση, να τον σκεπάξει το βράδυ να μην κρυώση και ‘άρρωστηση, μια που δεν ‘ειχε τύχη νάχη τον πατέρα του.

—‘Εννοια σας και θα τον προσέχω σαν τα μάτια μου. μη φο-βάστε καθόλου.

Χαίρετσαν τον Τόλη, χαιρέτησαν και τον ‘Αναστάση, τον φιλούσαν και τον ‘εναφιλούσαν. και ‘ελο τού ‘ελεγαν να προ-σέχη. Τόν φιλούσαν για ‘ελευταία φορά και σαν χωρίστηκαν, ‘ε-κατσαν καταμέσας του δρόμου και ‘ανάντευαν ποιος ‘εξερί ως πότε.

Οι ‘άλλες οι γυναίκες, που ‘ηταν πῶ νιές, η μάνα του ‘Ανα-στάση, του Τόλη και ‘άλλες που ‘εφευγαν οι ‘άντρες τους, τούς πήγαν πῶ πάνω ως που πέρνει ο μεγάλος ‘αηφόρος της Μπά-τρας, τούς πήγαιναν ‘ισαμε κεί για να τούς ‘ελαφρύνουν λίγο από το βάρος τους γιατί σ’ αυτό το ταξίδι ούτε ‘αγωγιάτες ούτε ζώα ‘ειχαν. ‘Ο καθένας ‘επερνε τα πράγματα στην πλάτη του και τρουβῶσε.

Και όταν ‘εφτασαν στον τόπο, που θα χώριζαν, κάτω από μια θεώρατη καρδιά, χαιρέτησε ο ‘ένας τον ‘άλλον, χωρίς μεγάλες συγκινήσεις και κλάματα, γιατί ο χωρισμός αυτός δεν ‘εδταν και μεγάλος. Τῶ ταξίδι αυτό ‘ηταν προσωρινό. ‘Ισα-‘ισα να πε-ράσουν λίγο καιρό. Δέν πήγαιναν ‘εκει να καζαντήσουν, ‘εκει πῆ-γαγαν γιατί τα ‘άλλα ταξίδια ‘ηταν κλεισμένα. Πῆρε ο καθένας τα πράγματά του και ‘αρχισαν να πέρνουν τον ‘αηφόρο. Χωρί-στηκε και ο ‘Αναστάσης από τη μάνα του ‘ηταν και οι δυο πολυ-χολιασμένοι. Για τη Μάνθαινα δεν ‘ηταν το ίδιο σαν τούς ‘άλλους. ‘Ο ‘Αναστάσης ‘ηταν ο μικρότερος απ’ όλους, και ‘εφευγε για πρώτη φορά και στους δρόμους θα δούλευε ‘εξω στον ‘ήλιο, θα κοιμόταν ‘εξω και χωρίς κανένα μεγάλο ‘προστάτη, γιατί κι’ ο Τόλης ‘ηταν παιδί. Πῶ θα τῶ στείλω η μάμρη το παιδί μου μο-νάχο του σιγοψυβρίζει η Μάνθαινα.

‘Ο ‘Αναστάσης, που και ‘αυτονού το μάτι ‘ειχαν λου-χρώσει και κόντευε να κλάψει, ‘εκανε κουράγιο στη μάνα, της ‘ελεγε: θάγω το νού μ’ ‘είμαι κι’ ο Τόλης, σάμπως ‘είμαι κι’ ‘εγώ μικρός. Τι να πῆ ο μάμρος κι’ αυτός.

Τόν φιλήσαν τον ‘εναφιλήσαν και χώρισαν. Τόν ‘αηφόρο που πήγαιναν οι ‘άλλοι συζητούσαν για τον πόλεμο, για τα παιδιά του κόσμου που σκοτώνονταν ‘αδικα. ‘Ο ‘Αναστάσης ‘ηταν πολύ στενοχωρημένος, σκέπτονταν το χωριό, τα συντροφιά, τη μάνα του και ποιος ‘εξερί τι ‘άλλο, κι’ όταν ‘εφτασαν στην κορφή του βουνού, μια φωνή από μακριά ‘εξέσχιε τον ‘αέρα.

—Τόληνη!

—‘Εεε.

Να μού φυλάγης τον ‘Αναστάση.

Αι, καλά, καλά... και σκαπέτησαν.

Γιώργος Κολωνιάτης.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΤΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

VIII

Τῆς καπετάνισσας, νύμφης τοῦ Κοντογιάννη (1)

— Ἡρωϊκό. —

Κοιμᾷς ἀστρί, κοιμᾷς αὐγὴ
κοιμᾷται νεῖδ φεγγάρι
λουλουδί ἀνοιξιάνικο
τριανταφυλλιά; μπουμπούκι. (2)
Κοιμᾷς ἡ Καπετάνισσα
νύμφη τοῦ Κόντογιάννη,
μεσ' οἱ χροῦσά παπλώματα
στοὺς ἀργυροὺς σ. λέδες. (3)
Πάσσα κι' ἐγὼ καὶ ζύγωσα
ψηλά (4) στὰ στρώματά της.
Νά τὴν ξυπνήσω σ' αἰάζομαι (5)
νὰ τῆς τὸ εἶπὼ φοβοῦμαι,
νὰ τὴν χωνίσω μὲ νερό
σ' αἰάζομαι μὴν κρυώσω...
Θὰ πάρω δίπλα τὰ βουνά
δίπλα τὰ κορφοβούνια
νὰ κόψω μελ' σοβότανο,
τοῦ Μᾶνη τὰ λουλούδια
γιὰ νὰ τὰ ρίξω στὸ νουντᾶ (6)
καὶ στοὺς χρυσοὺς σελέδες
Μῆν τὴ χτυπήσ' ἡ μυρωδιά
καὶ λάχνη καὶ ξυπνήσῃ!... (7)
Γιὰ ξύλινα καπετάνισσα
καὶ μὴ βιρρεῖα κοιμᾷσαι.
Τὸν Καπετάνιο σκότωσαν
καὶ τὸν ἀνδραδελφὸ σου!
Τρία ντυφέκια τῶριξαν
τὰ τρία ἀράδ' ἀράδα,
τῶνα τὸν παίρνει ἐξώδεσμα,
καὶ τ' ἄλλο στὸ κεφάλι
τὸ τρίτο τὸ φαρμακερὸ
μεσ' στὴν καρδιά τὸν παίρνει.
Σὰν τὸ δεντρί τραντίσῃ (8)
σὺν κυπαρίσσι πέφτει (9)
ὥσαν ἡλιὸς βασιλεῖα
ἔσβυσε κι' ἡ μιλτιά του.
Κι' ἐκεῖ ποὺ ψυχράγαγε
μισάνοιξε τὸ μάτι,
σὶν ψυχρογυῖο του ἔγνεψε
τὸ πρῶτο παλληκάρι, (10)
Γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τ' ἄρματα
τὸ Δαρμασκὸ σπαθί του
μὴ λάχνη καὶ μαγαριστοῦν (11)
οἱ ἀγαρῶν (12) τὰ χέρια!...

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- 1) Ἀπόγονοι τῆς οἰκογενείας ὁ στρατηγὸς Β. Κοντογιάννης καὶ ἡ κ. ἀδελφὴ του ἐν Ἀθῆναις.
- 2) Εἰκόνες ἀπὸ ὅ, τι ἔχει ὁραϊότερο καὶ τρυφερότερο ἡ φύσις.
- 3) Τὰ προικία τῆς βαρεῖας ἀρχοντιάς περιλαμβάναν τότε καὶ τὰ κρεβατοστορώσια: ὁ Σελῆς κεντημένος μὲ ἀληθινὸ σύμμα ἀσημιῶν, τὸ ἐφαπλόμα μὲ ἀληθινὸ σύμμα χρυσοῦ καὶ μικρὰ μαργαριτάρια. Ἐπρόφθασα παρόμοιο κρεβατοστορώσι εἰς Λιακοβάσιον καθὼς καὶ οὐνοφάνια ἀπὸ βελούδο διὰ μαρὰ χρυσοεντυπωμένων μὲ μαργαριταρένια (τὴν ἀρχοντικὴν οἰκογένειαν Δ. Βακόλα ἱατροῦ).
- 4) ψηλά, ἐννοεῖ τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ ἀρχοντικοῦ.
- 5) σ' αἰάζομαι=ισχυρίζομαι, συνάντημον τοῦ φοβοῦμαι, κυρίως ἀπὸ τὸν ἱσχυρ.
- 6) νυντᾶς ἢ νυντᾶς, λέξη τουρκικῆ, δωμάτιον μὲ νταβάνι, οὐτζάκι, μεσάνδρες, φρίδες, σκαλιστὰ λεπτῆς τέχνης καὶ ρυθμοῦ.
- 7) ὁ ἀγγελιοφόρος τοῦ Φλ. βερνὺ γυγανότος τὸ λημονιὸν ἐκθαμβῶς, ἀπὸ τὴν ὁραϊότητι τῆς νεαρᾶς καπετάνισσας. Διστάζει νὰ τὴν

(συνέχεια ἀπ' τὸ περασμένο)

ἄλλα θυμῶς... ἡ εὐτυχία, δὲν θέλει ν' ἀγκαλιάσῃ πάντα ὅλους ἱσάνθρωπινες καρδιές... ἴσως νὰ θέλῃ ἔτσι, νὰ φαντάζῃ πὶο πολὺ. Δὲν χαμογελοῦσαν τόσο πρόσχαρα ὅλα τὰ πρόσωπα. Ἦταν πολλὰ μαυροσυννεφιασμένα. Ἄλλοι πετοῦσαν ἀπ' τὴν εὐτυχία! Ἄλλοι βαδίζανε ἀργά—ἀργά, λές καὶ σέρνανε βαρεῖες ἀλυσίδες πίσω τους. Σὰν ρόδα ὁλόδροσα ἀνοίγανε τὸν πρῶτον οἱ καρδιές! Τὸν ἄλλον ἔγερ σφιγμένες, σὰ νὰ τὶς δάγκωνε φαρμακωμένον φεῖδι. Γλυκοκελάδιζαν τὰ πρῶτα χεῖλη! Πικρὸ φαρμάκι στάζανε τ' ἄλλα. Μόνον σὲ τοῦτο μοιάζανε: στὰ μάτια ποὺ ὅλα ἀστράφτανε. Φλόγες χαρᾶς σκορπούσανε τὰ πρῶτα! Πόνο κι' ἀπόγνωσιν τὰ δεύτερα.

Δὲν περιμέναν ὅλα τὰ σπῖτια μὲ τὴν ἴδια χαρὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ καινούργιου χρόνου. Ἦταν πολλὰς φαμίλιες ποὺ ζούσανε μέσα σὲ μιὰ ἀφάνταστη φτώχεια. Γι' αὐτὸ, ποθοῦσανε σ' ἄλθθεια, νὰ μὴ ἐξημέρωνε ποτὲ αὐτὸς ὁ χρόνος. Τέτοια βαρεῖα καὶ μακρὴ φτώχεια, ἐνοιοῦσε καὶ τὸ σπιτικὸ τῆς κυρᾶ—Κώστα—οἱ ἀντράς της, χρόνια τώρα, γύριζε ἀργὸς στὸ Βουκουρέστι. Τὸ μεγάλο τῆς παιδί, ὁ Τάκης, ἦταν φαντάρος στὰ σύνορα. Μῆνες τώρα, ζοῦσε μὲ δανεικὸ ψωμί ἀπ' τὰ συγγενικά της σπῖτια, μαζί μὲ τὰ δυὸ παιδιά της, τὸ Γιάνκο καὶ τὴν Λέγκα, ποὺ μάλιστα φάντανε τὰ δώδεκα χρόνια καὶ τὰ δυὸ τους.

Σιγύριζε κι' αὐτὴ ἀπὸ βαθεῖα χαράματα τὸ φτωχικὸ της. Νὰ δεχτῇ ποῖόν;... Ὡστόσο θυμῶς, ἡ κυρᾶ—Κώστα—ἦταν περήφανη γυναικί. Ἦθελε τὸ σπιτικὸ της νὰ λάμπῃ ἀπὸ πᾶστρο, κι' ἄς τὴ χαιρότανε αὐτὴ μονάχα...

Μὲ σκοτωμένες καὶ ἐξαρδεις κινήσεις ἀποτελεῖαν τὴν δουλειὰ τοῦ σπιτικοῦ της. Τὸ πρόσωπό της τὸ ὥργωνε ἀλύπητα ἕνας δυνατὸς πόνος, κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σμιγμένα φρύδια της ἀπλωνόταν στὸ μετωπὸ της δυὸ βαθεῖες αὐλακωμένες γραμμὲς, δείγματα τῆς φαρμακωμένης καρδιάς της...

Τὰ παιδιά βοηθοῦσαν κι' αὐτὰ τὴν μάννα τους, κουβιλῶντας νερὸ ἀπ' τὴν κοντινὴ βρύση. Ἦταν κι' αὐτὰ ἀμίλητα μὲ μακραμένο πρόσωπο πνιγμένο στὸ παράπονο, λές καὶ νοιάζανε βαθεῖα τὸν πόνο τῆς μάννας τους.

Κάθε φορὰ ποὺ θὰ πηγαίνανε στὴ βρύση, περνώντας ἀπὸ τὸ μπαλκόνιο τοῦ κυρ—Μάνθου, σταματοῦσαν κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο παράθυρο, καὶ μέσα ἀπὸ τὰ χλωτισμένα τζάμια κυττάζανε τὰ ράφια ποὺ ἦταν στολισμένα μὲ χίλια ὁμορφα παιχνίδια. Ὁ Γιάνκος, εἶχε φροντίσει ἀπ' τὸ πρῶτ καὶ σώριασε λίγες πέτρες κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο, γιὰ νὰ μὴ δυσκολεύουνται στὸ... κύτταγμα. Ἐκεῖ ξεχνιόντουσαν ὅρες ὁλόκληρες, θαυμάζοντας τὸ καθένα τὰ παιχνίδια ἐκεῖνα ποὺ εἶχαν ξεχωρίσει ἀπ' τὸ πρῶτ. Ἡ Λέγκα, εἶχε «βάλει» στὸ μάτι μιὰ μεγάλη πεντάμορφη κούκλα μὲ χρυσοφένια μαλλιά, ποὺ ὅπως εἶχε μάθει ἀπ' τὰ ἄλλα παιδιά, ἀνοιγόκλεινε καὶ τὰ μάτια της κιόλας. Ἀλλά, ἦταν πολὺ ἀκριβὴ θυμῶς. Ὁ Γιάνκος, εἶχε «σταμπάρει»

ἐξαρῖση καὶ σκέπτεται νὰ τὴν ξυπνήσῃ μὲ τὸ λεπτὸν μέσον τοῦ ὁρώματος τῶν λουλουδιῶν!

8) ἐσέστη ἐκ θεμελίων, ἀπὸ τῆς ρίζας.

9) Μὲ κρότον ποὺ ἀντίζει στὸ δάσος.

10) Τὰ παιδιά τὸν ἐπληροχρῶν ἦσαν ἀνήλικα, βεβαίως, τότε καὶ τὸ πρωτοπαλλήκαρο ἦταν ἀνὰ ψυχρογυῖο.

11) Μαγαριστοῦν=μολυνθοῦν. Λέγεται ἀκόμη γάλα, φαγὶ μαγαρισμένο, ὅταν τὸ μυρίσῃ ἡ γάτα.

12) Ὑπενθυμίζει τὸ «ἡ τὰν ἡ ἐπὶ τὰς». Τὴν ζωὴν τὸν οἱ ἥρωες δὲν ἐθεωροῦσαν τίποτε, τὴν τιμὴ τῶν δειλῶν τῶν θυμῶς ἀνωτέραν ἀπὸ τὴν ζωὴν τους.

Ἐκ τῆς Συλλογῆς I, Κ. ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Λιασοβάσιον—Ζαγορίου.

ΑΛΕΚΟΥ ΜΙΤΣΚΕΛΙΩΤΗ

ΟΝΕΙΡΑ

μιὰ ἀηδονόλαλη φουσαρμόνικα ποὺ ἀστράφτε μέσα σ' ἕνα ὁμορφο κοῦτί. Σὰν τὰ κυττοῦσαν, οἱ καρδιές τους γοργχυποῦσαν ἀπὸ χαρὰ. Χίλια ὁλόγλυκα χαμόγελα φωτίζανε τὰ προσώπια τους, ποὺ σβύνανε ἀμέσως, μὲ τὴν πᾶσαν νὰ τὰ κυττᾶνε. Ἔτσι περᾶσανε ὅλη τὴ μέρα τους ὡς ποὺ θλόωσε, πότε μὲ πρόσωπο κατάφωτο ἀπὸ χαρὰ, καὶ πότε πικρὰ μαραζωμένο. Σὰν ἐρχότανε κανεὶς ἀπὸ μακρὰ, κάνανε πὼς δὲν τὰ κυττάγανε, γιὰτὶ φοβόντουσαν μὴν τυχὸν καὶ τὰ γελάσει ποὺ δὲν εἶχαν λεπτὰ νὰ τ' ἀγοράσουν. Ἦταν κι' αὐτὰ περήφανα σὰν τὴ μάννα τους...

Σὰ βράδυασε, μαζεύτηκαν στὸ χειμωνιάτικο δωμάτιο κοντὰ στὸ τζάκι, καὶ φάγανε λίγες κουταλιές τραχανόσουπα χωρὶς ν' ἀλλάξουνε μιλιὰ. Ἐπὶ λίγο, τὰ παιδιά ἐξέστρωναν ἀδύρβα τὴν τάβλα. Ἡ μάννα, καθισμένη σ' ἕνα σκαμνὶ κοντὰ στὴ φωτιά, ἔπλεκε ἕνα ζευγάρι κάλτσες γιὰ τὸ φαντάρο γιὸ τῆς. Τὰ παιδιά, προσπαθοῦσαν νὰ βάλουν στὸ ντουλάπι, ποὺ ἦταν στὸ διάδρομο, τὴν κανίστρα μὲ τὸ λιγοστὸ πέτρινο καλαμποκίσιο ψωμί, κι' ὅλο καὶ κἀτὶ σιγοψιθυρίζανε. Γιὰ τὰ παιχνίδια τους βέβαια. Ὁ Γιάνκος, σὰ μεγαλειότερος ποὺ ἦτανε, ἀνάλαβε τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὸ πὼς θὰ ζητοῦσαν τὰ παιχνίδια ἀπ' τὴ μάννα τους, γι' αὐτὸ, ὅταν πῆγαν καὶ κάθονταν κοντὰ της, ἀρχίζανε καὶ τὰ δυὸ νὰ σιγοκλαῖνε. Ἡ μάννα, ἔριξε ἄλλοῦ τὴν αἰτία γι' αὐτὸ καὶ τὰ ρώτησε:

— Ἀν δὲ χορτάσατε πέστε μου νὰ σὰς κατεβάσω κανὰ κιδῶνι ἀπ' τὸ τσάβι...

Ὁ Γιάνκος, κοκκίνισε καὶ χαμήλωσε ντροπισμένος τὰ μάτια, γιὰτὶ δὲν εἶχε πετύχῃ τὸ σχέδιό του. καὶ σφιγνόντας σαστισμένα τὰ δάχτυλά του σὰ νάθελε νὰ πάρῃ ἄκρως, τῆς εἶπε μὲ κομπιασμένη φωνή:

— Ὁχι μάννα... Νά... ἡ Λέγκα, θέλει νὰ τῆς πάρῃ μιὰ ὁμορφο κούκλα ποὺ εἶδε στὸ μπαλκόνιο, κι' ἐγὼ, μιὰ φουσαρμόνικα, σὰν κι' αὐτὴ ποῦφερε ὁ πατέρας τοῦ Γιώργου ἀπ' τὴ βλαχιά. Ν' ἀκούσῃ! μάννα, τί ὁμορφα ποὺ λάλαει!...

Ἡ μάννα, ἀφήνοντας γιὰ λίγο τὸ πλέξιμο, ἄπλωσε τὰ χέρια της χαϊδεύοντας τὰ μουσκεμένα ἀπ' τὰ δάκρυα προσώπια τους, καὶ σὰν καὶ νὰ τὴν κέντρισε ἐξαφνικὰ μὲσ' στὴν καρδιά, ποὺ ἔκανε ν' ἀναταραχθῇ ἀπότομα τὸ κορμί της, τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη στὸν πόνο:

— Μὲ τί γυδία μου;... Μὲ τί;...

Λέγοντας αὐτὰ, τᾶσφιζε παράφορα μεσ' στὸν κόρφο της βρέχοντας τὰ μαλλὰκια τους μὲ χοντὰ κατὰ δάκρυα, ποὺ εἶχαν ξεπηδήσει ὁρμητικὰ μεσ' ἀπ' τὰ μάτια της...

Ὡστόσο θυμῶς, τὰ παιδιά ἐξακολοῦθοῦσαν δυνατότερα τὸ κλάψιμο, καὶ γιὰ νὰ λιγοστῆναι τὸν καιρὸ τους ἀρχισαν νὰ τοὺς λέη: πὼς ἀργὰ νὰ μεσάνυχτα θάρχονταν ὁ Ἄη—Βασίλης φορτωμένος μ' ἕνα μεγάλο σακκὶ γεμᾶτο μὲ ὁμορφα παιχνίδια, καὶ δὲν τὰ μοῖραζε σ' ὅλα τὰ φτωχὰ παιδιά, ἀφίροντας τα στὶς ἐξώπορτες τῶν σπιτιῶν...

Τὰ παιδιά, ἀκούσιμμένα στὰ γόνατά της, παρακολουθοῦσαν μὲ μισάνοιχτο τὸ στόμα καὶ κρατημένη τὴν ἀνάσα τὰ ἀργὰ κι' ἀδύναμα λόγια τῆς μάννας, ποὺ πέφτανε σὰν μπάλισμα μεσ' στὴν καρδιά τους, ἀφήνοντας πότε—πότε ἀπὸ ἕνα κρυφαστεναγμὸ. Τὰ δάκρυα εἶχαν στεγνώσει στὰ μάγουλα, καὶ σὰ ματὰκια τους ἄρχισαν νὰ φωτίζῃ μιὰ κρυφὴ ἐλπίδα. Ἡ Λέγκα, κύτταζε κάθε τόσο ἐρωτηματικὰ τὸ Γιάνκο, σὰν νὰ μὴ πῇ:

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

στευε καὶ τόσο τὰ λόγια τῆς μάννας. Ὡστόσο θυμῶς αὐτὸς τὴν καθυσύχαζε μ' ἕνα του νεῦμα.

Σὰν τελείωσε ἡ μάννα, ὁ Γιάνκος πετάχτηκε ὀρθὸς μὲ δύναμι, ρωτώντας μὲ χαρὰ:

— Ἀλθθεια μάννα!! Ἀλθθεια!! Νὰ πᾶν νὰ δᾶ μήπως τᾶφερε κιόλας!...

— Ὁχι γυδία μου. Δὲν ἦρθαν τὰ μεσάνυχτα ἀκόμα.

Σὲ λίγο, ἡ μάννα εἰτοίμαζε τὸ κρεβάτι, καὶ τὰ παιδιά, ὅπως πάντα, σκυμμένα κάτω ἀπ' τὸ εἰκονοστάσι λέγανε βουβὰ τὴν προσευχή, ποὺ τοὺς εἶχε μάθει ἀπὸ καιρὸ ἡ μάννα τους, γιὰ νὰ φυλᾷ ὁ Θεὸς τὸν ἐξηνημέμον πατέρα καὶ νὰ προσέχῃ τὸν ἀδερφὸ ἀπ' τοὺς Βουλγάρους, μὲ τὰ πικρὰ ἄγρια γένεια καὶ τὰ γουρλωμένα μάτια.

Τὰ παιδιά, μὲ τσακισμένο τὸ κορμί ἀπ' τὴς πολλὰς δουλειές καὶ μὲ τὸ μυαλοῦδάκι τους κουρασμένο ἀπὸ τὸν ἀπραγματοποίητο πόθο, ρίχτηκαν γρήγορα στὴν ἀγκαλιά τοῦ ὕπνου. Ἡ μάννα γερμένη στὸ πλευρὸ, ἀνασηκώοντας τὸ κεφάλι στὴν παλάμη τοῦ χεριοῦ της, εἶχε πέσει σὲ μαύρους λογισμοὺς. Κυττοῦσε διαρκῶς τὴν φωτιά μ' ἀσάλευτα μάτια, ποὺ ἐξωόριζαν κατακόκκινα ἀνάμεσα σὲ δυὸ κατὰμαυρους κύκλους. Ἀνάσαινε βαρεῖα καὶ δύσκολα. Τὰ μηνίγγια της, φουσκώσανε, σφίκοποῦσαν δυνατὰ, λές καὶ πῆγαιναν νὰ σπάσουν. Καθὼς ἔφευγε ἀπάνω της ἡ κόκκινη λάμψη, τὸ στεγνὸ πρόσωπό της μὲ τὰ ρουφηγμένα μᾶγουλα ἔπερνε μὴν ἀνὰλόκοτῃ ὅψι. Στὸ νοῦ τῆς κλωθογυρίζαν σὰν μαῦρα βαρεῖα σύννεφα χίλιες δυὸ μαῦρες σκέψεις. Τὶ νὰ γινόταν τάχα ὁ ἀντράς της, σκεφτόταν. Ἐφτὰ μῆνες, χωρὶς γράμμα...

χωρὶς καμιά του εἰδηση. Δὲν μπορεῖ. καὶ κακὸ θάχῃ πάθῃ... ἔλεγε. Μήπως... Ἀ, ὅχι! αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. δὲν εἶν' ἀλθθεια... Καὶ τὸ ἄμοιρο παιδί της; πὼς νὰ περνοῦσαν τάχα ὁ ἀντράς στὰ σύνορα, μ' αὐτὸν τὸ βαρὺ χειμῶνα. Σκεφτότανε τὴν μακρὴ φτώχεια ποὺ ἀπὸ καιρὸ τώρα παράδερνε τὸ σπιτικὸ της. Πὼς θὰ ζοῦσαν;... Ὡς ποὺ θᾶφτανε αὐτὴ ἡ μαύρη της κατάντια, Σκεφτότανε ἀκόμα καὶ τὸ πικρόχολο παράπονο τῶν παιδιῶν, ποὺ τόσο τῆς εἶχε ραγίσει τὴν καρδιά. Ἀπὸ τὰ κιδῶνα ἐνοιοῦσε τὴν ἀπέραντη λύπη ποὺ θὰ μαράζωνε καὶ θὰ χιλοκομᾶτιζε τὴν καρδοῦλα τους σὰν θὰ ἐμπνέονταν τὸ πρῶτ μ' ἀδειανὰ τὰ χέρια, σὰν νοιάζανε τὸ ψέμμα.

Ἔτσι, ἔμεινε ὥρες πολλές, ὅπου ἀποκαμωμένη ἀπὸ τίς τόσες μαῦρες σκέψεις, ποὺ εἶχαν χιλοβασανίσει καὶ σταματίσει ὁλότελα τὸ λογικὸ της, ἔγειρε μπροῦντάς, σκέπασε μὲ τεντωμένες παλάμες τὸ πρόσωπό της ξεσπάζοντας σ' ἕνα φαρμακωμένον κλάμμα, καὶ τὸ κορμί της σπάρταροῦσε ἀπ' τὰ μισοπνιγμένα ἀναφυλλήτα...

Στὸ δωμάτιο, ἀπλωνόταν μιὰ μεγάλη σιγὴ, ποὺ γινόταν ἀκόμα ποῖο γλυκεῖα μὲ τὸ γουργουρητὸ τῆς κοκκινόμαλης γάτας, ποῦχε τρυπώσει ἀνάμεσα στὰ πόδια τῶν παιδιῶν. Τὰ κοκκινισμένα ἔζυλα τῆς φωτιάς, μαζί μὲ τὸ ἀδύνατο κινιτισμένο φῶς τοῦ καντηλιοῦ, ἀπλῶναν ἕνα γλυκοθάρητο χρῶμα σ' ὅλο τὸ δωμάτιο. Ὅλα ἐκεῖ μέσα, λαμποκοποῦσαν ἀπὸ μιὰ ζηλευτὴ καὶ παραδειγματικὴ πᾶστρο. Τὰ κρεμασμένα τὸν τὰβάνι κιδωνόμῃλα σκορποῦσαν γύρω ἕνα ὁλόγλυκο ἄρωμα, ποὺ σοῦ ἀνοίγε τὴν καρδιά.

Ἐξῶ, ἦταν χαρὰ Θεοῦ, ὅπως λένε. Ὁ καιρὸς εἶχε ἐνανοίσει γιὰ καλὰ. Τὸ μπλόκο χιόνι ποῦχε σκεπάσει ὅλα καὶ τᾶστρα ποὺ μυρμήγκιαζαν στὸν οὐρανὸ περνοῦσαν ἀνάμεσα σὲ πλῆθος ἀπὸ

κάνανε πὶδ ἀλαφρὸ τὸ σκοτάδι.

Πέρα, στὶς κορφές τοῦ ἀντικρυνοῦ βουνοῦ, ὁ ἥλιος μ' ἕνα ἀδύναμο φῶς, ποὺ ἔδινε στὸν οὐρανὸ τὸ ἀνοιχτογάλαζο χρῶμα κι' ἔσβυνε ἀγάλια—ἀγάλια τᾶστρα, ἔστειλε μακρυνὸ μῦνημα στὴ γῆ, πὼς σὲ λίγες ὥρες θᾶφταν χρυσοκόκκινος γιὰ νὰ φωτίσῃ, ποῖος ξέρεῖ γιὰ ποιά ἀκόμη φορὰ, τὴν πρωτοχρονιά τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ ἴδια πάντα σιγὴ βασιλεῦσε στὸ δωμάτιο, πὶδ βαθεῖα, τώρα, ὅμοια μὲ τὰ ἀσάλευτα νερά τῆς λίμνης. Τὰ μισοκαμένα ἔζυλα τῆς φωτιάς θέλοντας κι' αὐτὰ νὰ κοιμηθοῦν, σκεπᾶσταν ἀνάλαφρα μ' ἕνα λεπτὸ σεντόνι μὲ στάχτη. Δὲν ἀκουγότανε καὶ ἡ παραμικρὴ ἀνάσα. Ἡ γάτα, εἶχε ἀφήσει κι' αὐτὴ ἀπὸ ὥρα τὸ γουργουρητὸ της. Τὸ καντήλι, νυσταγμένο κι' αὐτὸ λές, ἔστειλε κουρασμένα τὶς τελευταῖες τοὺς τρεμάμενες ἀναλαμπές. Ἡ μάννα, ἦταν δοσμένη ὁλόψυχα σ' ἕνα παρήγορο ὕπνο. Τὸ στήθος της μόλις ἀνεβοκατέβαινε. Νόμιζες, πὼς κι' ἡ ἀνάσα της ἀκόμα εἶχε ἀποκοιμηθεῖ.

Στὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν, εἶχαν στήσει τρελλὸ παιχνιδὶ χίλια ὁλόγλυκα χαμόγελα. Τὰ κερασμένα χεῖλάκια τους, πνιγμένα στὰ χαμόγελα, ἀρροσαλεύανε μ' εὐχαριστήρι, λές καὶ ἐξωόριζαν ὁλόγλυκα λόγια. Τὰ ἀπαλὰ κλεισμένα βλέφαρά τους, δειχνανε πὼς τὰ ματάκια τους ἐκείνη τὴ στιγμή θ' ἀντικρύζανε κατὶ τὸ ταίριασμένο σ' ἀσύγκριτη ὁμορφιά, ὅμοιο μὲ τὴν ἀθάνα τους καρδοῦλα. Συνεχίζανε τὸ παραμῦθι τῆς μάννας.

Ἡ πάντα πλούσια καὶ μεγαλόκαρδη φαντασία τους, αὐτὸς ὁ πραγματικὸς ἀνθρώπος τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὁ μεγάλος μας ἀλτρουϊστὴς καὶ ὁ μοναδικὸς μας παρηγορητὴς στὶς κληροδοτήσεις καὶ ἀπογοητεύσεις τῆς ζωῆς, μὴ μπορῶντας νὰ τὰ νοιῶθαι λυώνοντας ἀπὸ τὸν ἀπραγματοποίητο πόθο, προθυμοποιήθηκε νὰ τὰ πάρῃ στὸ δικὸ τῆς ἀνθρώπινο κόσμον, γιὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ τὴν εὐτυχία μαζί ὅλη τῆς τῆς ἀφάνταστη μεγαλοπρέπειας, ὅπως μονάχα αὐτὴ ἔχει νὰ χαρίσῃ.

Ξετύλιξε μὲ προσοχὴ τὰ μέγαρα τῆς χιονάτα φτερά καὶ τινάζοντας τα μὲ δύναμι, πέταξε ἀκράτητα πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ πόθου.

Καὶ νὰ! τώρα, πάνω στὸ χρυσοκέντητο ἀμάξι τοῦ Ἄη—Βασίλη, ποὺ τὸ σέρνανε δυὸ γοργόφετρα παραμυθένια ἄλογα, πετώντας πάνω ἀπὸ ψηλὰ βουνὰ καὶ θάλασσες πλατεῖες, φτάσανε τάχα σ' ἕνα ἀλλόκοτο ὁμορφο βασιλεῖο λουισμένο μ' ἕνα χιλιόχρονο ἥλιο ποὺ ἀστράφτε μέσα σ' ἕνα φαιρινέον οὐρανὸ. Κυττάζανε ν' ἀντικρύσουν τὰ χιόνια ποῦχαν ἀφήσει σωστὰ ἕνα μοῖο στὸ χωριό, μὰ τὰ ματάκια τους θαμπονόντουσαν ἀπὸ τὰ καταπράσινα λιβάδια κι' ἀπ' τὰ χιλιόχρομα φωτὰ λουλουδία, ποὺ γέμιζαν μὲ γλυκὲς μυρωδιές τὸν ἄέρα.

Ὅλα ἐκεῖ πέρα, ἥλιος, οὐρανός, δέντρα, λουλουδία, ἄνθρωποι, ἦταν τόσο πολὺ ὁμορφα καὶ πρόσχαρα, ποὺ ὅρκο, ἔπαιρνες, πὼς σ' ἄλθθεια ἀπὸ κάποιον, ποὺ μαστορικὸ χέρι ἦταν φτιαγμένα. Εἶχαν καὶ στὸ χωριὸ τέτοια, μὰ ὅχι ὅμως σὰν ἐκεῖνα. Τὰ δέντρα, δὲν ἦταν ἔτσι ὁμορφα, σὰν πασχαλιᾶτικες λαμπρόδες, ἦσαν κακοφτιαγμένα. Τὰ λουλουδία, πάλι, τὰ πνίγανε οἱ ἀγριάδες. Ὁ ἥλιος, τὸ καλοκαίρι ἔκαινε καὶ τὸ χειμῶνα κάναν μέρες νὰ τὸν δοῦν, ὁ οὐρανὸς τὶς περισσότερες ἡμέρες μαυροσυννεφιασμένος καὶ τὸν ἀλλάζονταν οἱ ἀστράτες. Ὁ ἄνθρωπος, ἄ. αὐτοὶ ἦταν πολὺ κακοὶ πάλι.

Ὡστόσο, θυμῶς, ὁλος αὐτὸς ὁ χαρούμενος κόσμος, ἦταν πολὺ γυναικῶς τους. Τὸν ἔβλεπε πολὺ καλὰ... νὰ!—κι' ἄς τὸν βλέπανε γιὰ πρώτη φορὰ.

Περνοῦσαν ἀνάμεσα σὲ πλῆθος ἀπὸ

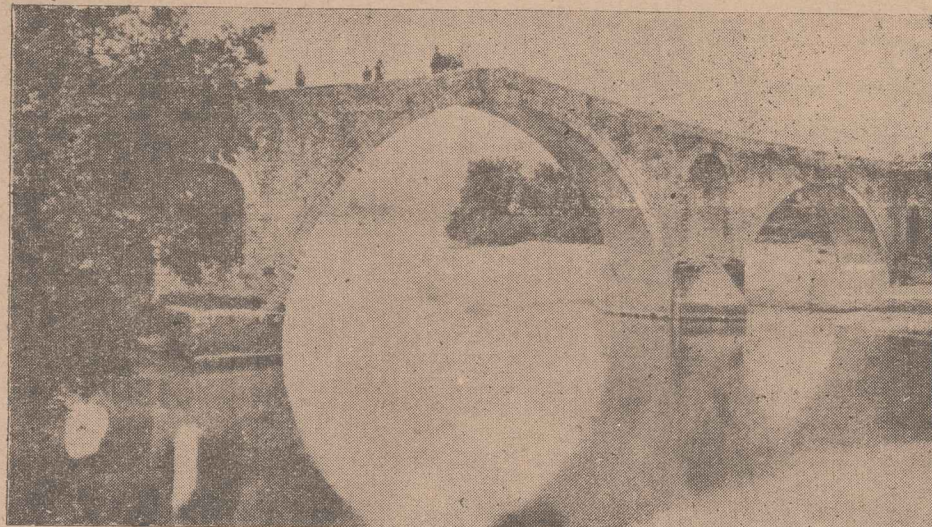
ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἄν ἡ καρδιά σου δὲ χτυπάει γιὰ τὴν
|φτωχολογιά,
λησμονήσέ με ὅπως καὶ ἐγὼ, φίλε,
|σοῦ ἀφῆνω γειά.
Ἄφοῦ σοῦ ἀρέσει, τέντωσε τὰ πό-
|δια καὶ συζήτα
στὶς πολυθρόνες μὲ τὴν μιά, τὴν ἄλ-
|λη ψηλοῦτα,
Μὰ ἐγὼ θὰ πάρω ἕνα ραβδί καὶ στὰ
|χωριὰ θὰ βγῶ,
κεῖ π' ἀγοράζουν τὸ κερὶ φυλάγον-
|τας τ' ἄβγδ.
Ἡ μάννα ἀξάνει τὸ παιδί τῆς φεύ-
|γει παλικάρι
κι οὔτε κεφαλομάντηλο δὲν ἔχει νὰ
|τῆς πάρει.
Μὲ τὰ ζυγάλετρα κινὰ ὁ ζευγίτης τὸ
|πουρνὸ
κι ὡς τὸ μεσοκαλόκαιρο κοιτάει τὸν
|οὐρανὸ.
Γιὰ τίς προμιές μας, θερσιτῇ, ψιλὴ
|βροχοῦλα στεῖλει
καὶ τὰ γεννημάτα μας μὴν τὰ κάνεις
|στάχτην, ἦλιε,
Τὰ χέρια μοῦδισαν δουλιὰ προσμὲ
|νοντας νὰ βροῦν,
τώρα δὲν ἔμειναν οὐδὲ χαλκία νὰ
|βραροῦν.
Ἀχ πάγε, ποῦ νὰ ἐναρθοῦν τὰ χρό-
|νια ἐκεῖνα πάλι
ποῦ χόρευε ὁ ἀράθυμος τὴν κούπα
|στὸ κεφάλι.
Μ' ἕνα λαχιδὶ πάντρευε τὴν κόρη
|τοῦ ὁ γονὴς
κι' ἀπ' ἀμελέτητο κακὸ δὲν πέβαινε
|κναεῖς.
Οἱ βάβες κι' οἱ παποῦλδρες ἐξοῦσαν
|ἀναιώνια,
καμιά βολὰ οἱ καλῶτοι χαϊδεύαν
|προσαγγόνια.
Γ. ΓΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

χαρούμενα παιδάκια, ποὺ παίζανε τρι-
σευτυχισμένα μὲ τὰ παιχνίδια τους καὶ
γέμιζαν τὸν

12 τὸ ἐργότατον τὸ Β'. (τελευτασίον) ὅτι

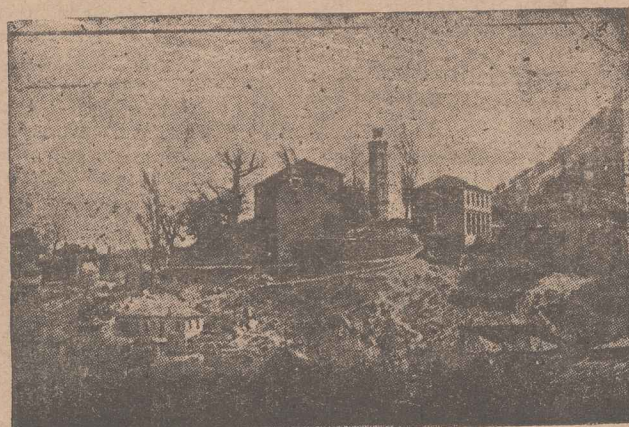
Τὸ Θρῳλλικὸ γέφυρὶ τῆς Ἀρτας. (Φωτογραφία πρὸν δημοσιεύειν σὲ τὸ 1ο μῆς φύλλο τὸ ὁποῖο δὲν κυκλοφόρησε φαρδιά).

Ζαγορίσιες μὲ τὶς ὁμορφες στολὲς τοὺς χορεύοντας.

Ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς «Ἐνώσεως Ἑπειρωτῶν Κοπανᾶ καὶ πέριξ» τοῦ ὁποῖου περιγραφή ἔχουμε σ' αὐτὸ τὸ φύλλο. (Φωτογραφία δοσμένη ἀπὸ τὸ φίλο μας κ. Γεηγόρη Παππᾶ.

Τὸ χωριὸ τοῦ Ζαγοριοῦ Δίκورφο (Τζωνδῆλα) στὴ φωτογραφία φαίνεται τὸ περίφημο καμπαναριὸ του.

ΤΟ ΣΚΟ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΠΟΙΟΣ ΦΤΑΙΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΧΑΛΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΣ
ΚΑΙ ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΟΡΘΩΘΟΥΝ

Συνεχίζουμε τη συζήτησή μας, για το καλό και το καλλίτερο του τόπου μας και καλούμε όλους τους αναγνώστες μας που ενδιαφέρονται και ποινούν την "Ηπειρο να μάς πουν με λίγα λόγια Ποιός φταίει για τα χάλια της πατρίδας μας και πώς μπορούν να διορθωθούν.

"Όλοι μαζί να ξετάσουμε το Γιατί και να βρούμε το τι πρέπει.

Τά «Εν. Πουλιά».

Μπράβο! Να επί τέλους που βρέθηκε και ένα "Ηπειρωτικό έντυπο, που έχει ταχθεί πραγματικά στο πλευρό του φτωχού λαού, που ξεπληρώνει το καθήκον του—σάν φύλλο—εξυπνείδωτα και που επιδιώκει το σκοπό του, την καλλιτέρεψη της ζωής του φτωχόκοσμου, με ανιδιοτέλεια και πραγματική στοργή. Δεν περιμέναμε βέβαια απ' τα φύλλα που γλιφονται στους βουλευτές: και τα πολιτικά γραφεία να καταπιστευθούν με τέτοια,—σάν αυτής της στήλης—ζητήματα, με ζητήματα που κφορύν άμεσα τη ζωή του φτωχού λαού: δεν περιμέναμε να φανούν αυτοί καθοδηγητές. Αυτούς τους ξέρουμε.

Τά «Ξενητεμένα Πουλιά» ανοίξαν τις στήλες τους στην υπηρεσία του εργαζομένου λαού κι' απ' αυτές θα πει ο καθένας τον πόνο του και θα ρίξει τις γνώμες του για την αντιμετώπιση της σημερινής έλλειψιότητάς.

"Όλοι το παραδέχονται πως, απ' όλες τις επαρχίες της Ελλάδας, η πιο παραμελημένη είναι η "Ηπειρος. Βιομηχανία δεν έχει, δρόμους δεν έχει, σχολεία δεν έχει, κάθε τι που σπικώνει τη ζωή σ' ένα επίπεδο πολιτισμού της λείπει. "Έχει όμως και κάτι... ανεργία και φτώχεια ανείπωτη. "Ο "Ηπειρώτης εργατής ξεροσταλιάζει πάνω στον κασμά ή το μπαγκο για να είναι εν τάξει με το Δημόσιο. "Ο "Ηπειρώτης αγρότης ποτίζει με ιδρώτα τη γη για να συμπληρώσει το πεσό, που θάρρη μια...ωραία ημέρα να του το πάρη το λαγωνικό του Δημ. Ταμείου. "Έχουν σαρκαστή 365 μέρες το χρόνο εισπραχμένοι "Ηπειώτες για να δώσουν τους φόρους, που θέλουν να τους ιδούν να διατίθενται για τις ανάγκες τους από το Κράτος. Για όλα όμως αυτά αντιρρύνουν την ποιά συγγνή εγκατάλειψη. Κι' όχι μονάχα εγκατάλειψη, αλλά κι' άγρια εκμετάλλευση: Τους έχει "Αγροτράπεζα—αργαλό διδεν του αγρότη—που έχει καταντήση σωστή βδέλλα και, και, και.

Ποιός φταίει; Τί πρέπει να κάνουμε; Να δυο ερωτήματα που μάς απευθύνει η κατάσταση μας.

Δεν φταίει κανένας άλλος από μας τους ίδιους, από μας που ανεχόμαστε στον τράχηλό μας προνομιούχους, από μας που δε νοιάσαμε άσκημα τι μας γίνεται, από μας που εμπιστευθήκαμε και εξακολοθώθηκα εμπιστευόμαστε τις τύχες μας σ' ανθρώπους, που δεν έχουν καμμιά σχέση μαζί μας, σ' ανθρώπους χορτάτους, που δε νοιάθουν τον νησιτικό, παρά κυττάζουν με τα πιά αίσχρα, τα πιά άτιμα μέσα να φιαίζουν κοιλίες σε βάρος του φτωχού λαού. Ναί, εμείς

φταίμε. Και πιο πολύ εκείνοι, που ενώ μπορούν ν' αντιδράσουν αποτελεσματικά, παρ' όλο τούτο, μένουν με τα χέρια σταυρωμένα. Κι' αυτοί δεν είναι άλλοι από τους νέους, μορφωμένους (:) και ξενητεμένους. Πρέπει να το νοιάσουμε, ότι κάθε άνθρωπος πρέπει να δράσει, κατά τη δύναμή του, κοινωνικά, μια κι' αποτελεί μονάδα στο σύνολο (κοινωνία). "Αλλοιωνικά είναι αντικείμενο, πράγμα. Πρωταρχικό, μοναδικό, μπορεί να πω, έρω για την καλλιτέρεψη της ζωής του "Ηπειρώτη, αποτελεί η "Οργάνωση. Και για να μιλήσω απεριφρασά, η τ α ξ ι κ ή "Οργάνωση. Δεν συμφωνώ, με τον ανταποκριτή προηγούμενου φύλλου όσον αφορά τις "Αδελφότητες. Δεν μπορούν να κάνουν όση τέτοιας οργανώσεως σ' ένα ταξικό—ας μη γελοιώμαστε, δε λύνονται διαφορετικά οι διαφορές μας—αγώνα, οργανώσεις κολλημένες στη ρουτίνα, οργανώσεις στις οποίες περνούν το προεδριό, παλαιοί...τζιακλήδες, για να το μεταχειριστούνε σά δίπλωμα επιστημότητας. Τά πρακτικά τους αποτελούν δελτία κοσμικής κινήσεως. Μας χρειάζονται άνθρωποι στών οποίων τις φλέβες να τρέχει αίμα νεανικό. Θέλουμε ανθρώπους της δράσης και πρό παντός ανθρώπους του λαού.

Κι' υπάρχουν τέτοιοι πολλοί. "Ας συνασπιστούμε λοιπόν, κι' ας οργανωθούμε, για ν' αγωνιστούμε τον ιερό αγώνα κατά του κοινού εχθρού. "Έχουμε δύναμη. Τό πάν είμαστε εμείς. "Έχουμε και το Δίκιο με το μέρος μας. "Εμπρός λοιπόν να το διεκδικήσουμε. "Ας μη παραλείψουμε παντού και πάντοτε και για οποιοδήποτε ζήτημα να μαζεψόμαστε σε οργανώσεις, που σκοπό θάχουν να ξεπληρώσουν τον "Ηπειρώτη απ' τη νάρκη, στην οποία σκόπημα τον έχει ρίξει η τάξη που κάθεται στο σβέριο μας: να τον μάθουν να χεί πιότερες απαιτήσεις από τη ζωή, να μη ύπομένη "Ιωβικά τις ταλαιπωρίες, στις οποίες τον υποβάλλουν οι σημερινοί λαογάρτες, να το κάνουν να είναι απαιτητικός. Τίποτε άλλο δε λείπει. Το βαρύ αυτό έργο πρέπει να το πάρουν στα χέρια τους οι νέοι, αυτοί που θα ζήσουν τη σημερινή κατάσταση, αυτοί που το μυαλό τους δεν είναι αρχαϊσμένο από παλινές αντιλήψεις.

"Εμπρός, λοιπόν, νέοι "Ηπειρώτες. Την "Ηπειρο την έχουν οι λίγοι τσιφλίκι τους, ενώ την κατήντησαν για μας τάφο. Στο χέρι μας είναι να την κάνουμε δική μας Παράδεισο.

Ξυπνήστε την "Ηπειρο.
Δελβινάκι ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΠΙΟΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ

της Ξενητείας και της Πατρίδας. Περιοδικό σάν τα «Εν. Πουλιά» δεν έχει καμμιά άλλη επαρχία της Ελλάδας. "Όλοι πρέπει να το υποστηρίξετε με φανατισμό είναι το περιοδικό σας, κομμάτι από τη ζωή σας. Δε βγαίνει για να γλύψει κόκκαλα, ούτε για να σκοτώσουν τις ώρες τους χαλαρόηδες κι' ούτε για ν' άκουστούν τα δνόματά μας. Διαβάστε όλοι τις «Κουβέντες με τους φίλους μας». Κάνετε, δε, μπορεί ο καθένας σας για να ζήση και να μεγαλώση.

ΤΙ ΚΟΣΤΙΣΕ

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΕ ΑΙΜΑ & ΣΕ ΧΡΗΜΑ

ΑΡΙΘΜΟΙ ΠΟΥ ΣΟΥ ΦΕΡΝΟΥΝ ΑΝΤΡΑΛΛΑ

"Ο κίνδυνος ενός καινούργιου πολέμου έλο και μεγαλώνει. "Όλοι, ποιός λίγο ποιός πολύ, ζήσαμε την κόλαση του μεγάλου ανθρωποκακελειού του 1914—18, μά πολύ λίγοι ξέρουν τι κόστισε αυτός ο πόλεμος σε κορμιά και σε χρήμα.

"Ενας Γάλλος, φίλος της ειρήνης, κάθισε και τα λογάρισε. Σκοτώθηκαν, λέει, στά μέτωπα 13 εκατομμύρια λεβέντες κι' άλλα 24 εκατομ. πεθάναν από δομπαρδισμούς, από την πείνα, κι' από τις άλλες καλωσύνες του πολέμου δηλ. κάπου 37 εκατομμύρια ψυχές χάθηκαν.

Λογαριάστε τώρα πόσοι ορφάνεψαν, πόσοι κλάψαν, πόσοι πένανσαν, πόσοι χήλκισαν, πόσες γυναίκες γίναν πόρνες εξ αιτίας του, και πόσοι δυστύχησαν.

Τό τι ξεδεύτηκε δε λογαριάζεται, ούτε και τό τι καταστράφηκε. Μονάχα, στο Βόρειο γαλλικό μέτωπο καταστράφηκαν 790 χιλιάδες σπίτια, 65 χιλιάδες χιλιάμετρα δρόμοι, τινάχθηκαν στόν αέρα 9.700 γεφύρια που περνούσαν οι σιδηρόδρομοι κι' 22 χιλιάδες επιχειρήσεις θούλιαξαν. Αυτά μόνον στο Βόρειο γαλλικό μέτωπο. Βάλτε με το νού σας, τώρα, τί χαλασμός έγινε σ' όλο τον κόσμο.

Για να πάρουμε μια ιδέα του αφαντάστου ποσού που ξεδεύτηκε στόν παγκόσμιο αυτόν πόλεμο, μάς λείει ότι στοίχισε 500 χιλιάδες γαλλικά φράγκα κάθε ώρα απ' έτου γεννήθηκε ο Χριστός στήμερα. Τα τέσσερα αυτά χρόνια (1914—1918) στοίχισε πάνω από 225 εκατομ. γαλλικά φράγκα στήν ώρα. Στο διάστημα αυτό η Εύρώπη έχασε 100 χρόνων οικονομίες της.

Μ' αυτά που ξεδεύτηκαν στόν πόλεμο θά μπορούσαν τά κράτη να δωρήσουν σε κάθε οικογένεια από ένα σπίτι αξίας 100 χιλιάδων φράγγων και να κάνουν σε αναλογία 20 χιλιάδων οικογενειών, ένα νοσοκομείο, ένα πανεπιστήμιο κι' ανάλογα κατώτερα σχολεία και να πληρώσουν και τους μισθούς των γιατρών, καθηγητών, νοσοκόμων, δασκάλων κ. λ. π.

"Αν αυτά που ξεδεύτηκαν σ' αυτόν τον πόλεμο για να ξεκοιλιάζει ο ένας τον άλλον, υπολογιστούν σε ημέρες δουλειάς, μάς κάνουν δουλειά ενός εκατομμυρίου εργατών, που να δουλεύουν 44 ώρες τη δδομάδα σε τρείς χιλιάδες χρόνια.

Και με τη σημερινή ανεργία, 25 εκατομμύρια άνεργοι θάχαν δουλειά για 200 χρόνια!

Αυτά στοίχισε στήν ανθρωπότητα ο παγκόσμιος πόλεμος που έγινε γιατί έτσι τθέλεσαν τα συμφέροντα μιας χούφτας ανθρώπων.

Καθήκον λοιπόν όλων μας, ανδρών, παιδιών, γυναικών, είναι να παλαίψουμε μ' όλες μας τις δυνάμεις για να μιοδιόσουμε το τρομαχτικό αυτό κακό.

Νά σταματήσουμε, να ξεράνουμε τό έχληματικό χέρι των όλιγων που θα βελήσουν να αίματοκυλίσουν την ανθρωπότητα γιατί έτσι τό θέλουν τά οικονομικά του συμφέροντα.

ΛΕΙΟ ΜΑΣ

ΦΥΣΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΝΑΧΟΥΜΕ ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ

Για να αποφύγη κανείς την αρρώστεια πρέπει να μάθη να ζή υγιεινά. Γιατί ένα δράμι πρόληψης αξίζει περισσότερο από ένα τόνο θεραπείας. "Η διατήρησις της υγείας που δυστυχώς δεν αγοράζεται παρά αποκτάται μένον με τον ευνοϊκό τρόπο ζωής, εξαρτάται από όρισμένα πράγματα που πρέπει να τηρεί ο άνθρωπος καθώς και από όρισμένες συνήθειες που πρέπει να αποφεύγη.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

1) Κάνετε λουτρό το βράδυ. "Ετσι το δέρμα διατηρείται καθαρό και το εξυγόνον εισέρχεται πιο εύκολα από τους πόρους. Δεν πρέπει να λησμονήσωμε πως ένα μέτριο άτομο αναπνέει σε 24 ώρες με τη μύτη του 550.000 κυβικούς πόντους μόνο αέρος ενώ με τους πόρους του δέρματος 12.500.000. Γι' αυτό τά ρούχα σας να είναι ελαφρά και επωσώποτε ευρύχωρα.

2) Έξασκείτε και τριβετε το σώμα σας καθημερινά. "Η γυμναστική και το μασάζ επαναφέρουν και διατηρούν την κανονική κυκλοφορία που παίζει το μεγαλύτερο ρόλο στην υγεία. Είναι το καλλίτερο «φάρμακο» κατά της παχυσαρκίας και της τεμπελιάς.

3) Κάνετε συχνά ήλιόλουτρα σ' όλο σας το σώμα. Τό φως του ήλιου σταθεροποιεί και δυναμώνει τά νεύρα, διευκολύνει την χώνευση και αναγκάζει τους πόνους να υποκύψουν, τά εκζέματα και τις πληγές να εξαλειφθούν. Είνε η «μάννα» της βιταμίνης Δ που είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη και στερεοποίηση των κοσκάλων.

4) Βγίνετε στο ύπαιθρο για κάμποσες ώρες το βράδυ. Στο δάσος και στή μοναξιά που βασιλεύει η ήσυχία θα δώσετε λίγη ανάπαυση στο κουρασμένο σας μυαλό και, επί πλέον, εκεί μακριά από τον θόρυβο της πόλεως θα μιορσάτε να επικοινωνήσετε πιο εύκολα με τον εσωτερικόν εκυτόν σας—τό πνεύμα, την ψυχή, τη ζωή.

5) Αναπαύεσθε και κοιμησθε άρχες και θημερινά. Μόνον με την ανάπαυση και πρό παντός τον ύπνο επανέρχονται οι δυνάμεις του κουρασμένου σώματος.

6) Κοιμάσθε με ανοικτά παράθυρα. Χωρίς τροφή έχει ζήσει άνθρωπος πάνω από 100 μέρες, χωρίς νερό πάνω από 10, χωρίς αέρα όμως ούτε δυο λεπτά.

7) Τρώτε κανονικά και πάντοτε με γερή πείνα. Μη ζήτε για να τρώτε, αλλά τρώτε για να ζήτε. "Η πείνα είναι η καταλληλότερη «ώρα» του γεύματος.

8) "Η τροφή σας να συνίσταται πάντοτε περισσότερο από φρέσκα φρούτα και ώμα λαχανικά. Οι γάτες και τα σκυλιά τρώνε σάρκες. "Ο άνθρωπος, σύμφωνα με την ανατομία και φυσιολογία του, είναι γνήσιος φρουτοφάγος.

9) Μασάτε καλά την τροφή ν. Μη λησμονείτε πως τό στομάχι δεν έχει δόντια.

10) Πάντοτε μετά τό φαγητό ξεκουρασθήτε λίγο. Πρωτοῦ ξαναρχίσετε τη δουλειά σας. Κατά την εργασίαν σωματικήν ή πνευματικήν τό περισσότερο αίμα συγκεντρώνεται στά όργανα ή μέρη που γίνεται ή κίνησις ή ή ενεργεία και ή τροφή δεν χωνεύει κανονικά. ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ

Πράγματα που

πρέπει να ξέρουμε

ΠΟΙΟΙ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ ΦΟΡΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΟΡΙΩΝ

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΣΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ & ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

΄Αγαπητοί μου συμπατριώτες

Με χαρά μου μεγάλη ανέγνωσα προ μηνών προς πρόκειται να κάνετε και σεις μια Κατοάνικη "Ενωσιή με σκοπό παράλληλο προς εκείνον που επιδιώκουν οι άλλες ενώσεις τόσων και τόσων κοινοτήτων που τών συνένηξαν τα παιδιά που μένουν αυτού πέραστην Ξενιτειά.

Δεν ξέρω γιατί άργησε να έλθη σε φως αυτή ή τόσο απαραίτητη για την ιδιαίτερα μας πατρίδα τα Κατσανοχώρια "Ενωσιή. "Εκείνο που έχω να σας παρακαλέσω είναι τούτο. Νά επισπεύσετε την σύμπληξη της "Ενώσεως αυτής γιατί τα χωριά μας έχουν πολλάκις ανάγκας και στερούνται δυνειχώς προσώπων που να ποινούν και να εργαζονται για τα κοινά συμφέροντά μας.

Βαρέθηκα, σάς ξεμολογιούμαι ειλικρινά και με πίκρα πραγματική, βαρέθηκα, λέγω τους δδω γιατί ή τακτική τους σε κάθε ζήτημα κοινής φύσεως είναι κάθε άλλο παρά ή περέπουσα. Βλέπω τά ετοιμόρροπα Κοινοτικά κτήρια και υποφέρω ψυχικά χωρίς να μπορώ να κάμω τίποτε για τί οσάκις είπα ή απάντησις των άρμοδιών ήτο «ώ! αυτά θέλουν πολλά! "Ετσι θα πέσουν! "Ακούστε με κύριοι που θέλετε και πολύ σωστά άλλωστε, να βρήτη το χωριό σας σε καλύτερη κατάσταση. "Εγώ διαμαρτύρομαι τρώπον τινά σε σάς που ποινάτε πραγματικά σάν και μένα και σάς λέω: Φροντίσατε, σνοτήσατε απ' αυτού καθένας, εκεί που ξέρε, γιατί σε σάς δαν προχόρησε τό μικρόβιο, της μικροφιλοδοξίας, της κοινοπονηρίας, της σπιονιγίας και της εχθρας προς κάθε καλό και ωφέλιμο. Σας δοκιμάω πως κινδυνεύω όλους τους έθνομας να τους κάνω εχθρούς μου γιατί τους συνταίνω αυτά τα πράγματα.

Τι θα γίνει λοιπόν; "Ετσι θα βαδίσουμε και σέ μέλλον;

Κανένας άλλος δε πάηκε στόν δρίζοντα των Κατσανοχωρίων για να σηκώσει τη σημαία της ανθρωπισμοεργίας και να ισαβήξη τό δρόμο της προσόδου. Χρειάζεται μια σταυροφόρα πραγματική για την προσώθηση της επαρχίας μας σε επιτελείσεις έργων κοινωφελών και προσόδου, της οποίας τό σύνθημα πρέπει να δώσει ή υπό σύμπληξη ένωσις σας και της οποίας σλλογωνιστής ένθερμος θα είναι και ο γραφών την παρουσσα, πρόθυμος να δεχεται παραρημάς σας και να διαβιβάζη επίσης πάλι ότι αναγκαίον εντεινέται διά την επιτυχίαν της αποστολής της "Ενώσεως. ΣΑΦΑΡ.

Πλουσίων.

"Απ' όσα είπαμε παραπάνω θα γίνει πως ότι ξεδεύει τό Κράτος είναι θγαλμένο απ' τό αίμα του λαού και μόνον τού λαού, με τη διαφορά πως ο λαός δεν έχει κανένα δικαίωμα σ' αυτά που πληρώνει.

Φορολογούμενος.

Οί φόροι είναι δυο ειδών: "Άμεσοι και "Έμμεσοι.

Οί άμεσοι φόροι μπαίνουν στήν άκίνητη περιουσία (σπίτια, κτήματα κ.λ.π.) και στήν κινήτη (στις Τράπεζες, επιχειρήσεις μεγάλες και μικρές κ.λ.π.).

Οί έμμεσοι φόροι μπαίνουν σ' όλα τά είδη που χρειάζεται κόσμος για να ζήση.

"Απ' τών άμεσο φόρο, θίγονται περισσότερο οί πλούσιοι πχουν τις μεγάλες περιουσίες, τις Τράπεζες και τις επιχειρήσεις.

"Από τών έμμεσο φόρο, θίγεται ο λαός, απ' τών επαγγελματία ως τών εργάτη και τό χωριάτη που καταναλώνει σε μεγάλη ποσότητα αυτά τά είδη.

"Ανάμεσα στόν άμεσο και έμμεσο φόρο δεν μπορεί να γίνει καμμιά σύγκριση. "Ο πρώτος είναι δέδικαι κι' αυτός μεγάλος σ' αναλογία με τόν τέτοιο φόρο του 1914, αλλά μπροστά στόν έμμεσο χάνεται, γιατί αυτός είναι στά ούράνια ανεδασμένος.

Φτάνει μονάχα να ποίμε πως τό στάρι στοιχίζει παραδομένο στόν Πειραιά 3 δρ. πάνω—κάτω, τό ψωμί όμως που λείπει 9 δρ. και πάνω, δηλ αυτή ή διαφορά αν αφαιρέσουμε τό κέρδος του βιομηχάνου, άρτοποιού κ.λ.π., είναι φόρος 4 δρ. την όκά κάπου. Τώρα ποιός τόν πληρώνει αυτό τό φόρο; Ποιός άλλος παρά ο λαός; ο πλούσιος τό ψωμί τώχει γά φρουτό ενώ ο λαός, είναι τό μοναδικό πράγμα που χρησιμοποιεί σε μεγάλη ποσότητα. Τά τοιγάρα έχουν φόρο τό κάθε πακέτο 7 περίπου δραχμές κι' ανάλογα φορολογούνται όλα τά είδη της πρώτης ανάγκης και που χρειάζονται άμεσα στό λαό.

"Ο έμμεσος φόρος παίρνεται με τόν τρόπο της ακρίβειας των διαφόρων ειδών.

"Αντίθετα δ άμεσος παίρνεται με τό χωροφύλακα.

Πάλι κι' έδω ο λαός τά πληρώνει. Γιατί ένας άνθρωπος του λαού ή επαγγελματίας είναι αυτός ή χωριάτης, άμα χρωσάει σάο Δημόσιο, σερναται στή φυλακή, σάν δεν έχει να τόν δώσει, και για να γλυτώση απ' αυτή πουλάει ότι έχει και δεν έχει: μισοτιμή, και μένει στό δρόμο, ενώ ο πλούσιος, εξδν πώχει όλα τά μέσα και δεν πληρώνει όσα πρέπει, αλλά κι' αυτά που πρέπει να πληρώσει, δεν τά πληρώνει, γιατί κανένας δεν τόν σκοτίζει.

Οί έπίσημοι άρριοι τού ύπουργείου των Οικονομικών τό μολαγαν αυτό.

"Εξακόσια περίπου εκατομμύρια δραχμές χρωσάται τό δημόσιο από φόρους οί πλούσιοι από τό 1919—20 ως τό 1932—33.

Θά μάς πουν, γιατί δεν τά πέρνουν με τη βία κι' απ' αυτούς, όπως απ' τό λαό; Τότε λέμε όμως πως: «Κόρακας, κοράκου, μάτι δε βιάζει».

Δεν θάβαι ποινά σάν ποίμε, πως αν ο προϋπολογισμός του Κράτους είναι 11 δισεκατομμύρια δραχμές τά 10 τά πληρώνει ο λαός, ενώ τό εισόδημά του δεν είναι ούτε 10 τά εκατό στό εισόδημα των

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

“Οτι είναι για τα χωριά μας τα πανηγύρια, το ίδιο κι’ οι χοροί, που γίνονται τις ‘Απόκριες, στην ‘Αθήνα, για τους ξενιτεμένους. Στους χορούς αυτούς, ξεχωριστά των χωριανικών αδελφοτήτων σμίγουν όλοι οι πατριώτες, σά στα πανηγύρια, ξεχνούν τα βάσανα της ξενιτειάς, θυμούνται, όσο κανέναν άλλος, τα χωριά τους, τις γλυκές τους πατρίδες, πιστεύουν για μία νύχτα πως βρίσκονται στο μεσοχώρι του χωριού τους κι’ ενώ οι λαλητάδες βαρούν τους γνωρίμους αγαπητούς σκοπούς που γγίζουν δρόμα την καρδιά, το γλέντι ανάβει για να σβήση το πρωί και να ξαναψήνουν το χρόνο, αν θάμαστε καλά, Ναί του χρόνου γιατί κάθε χρόνο γλενάν σήμερα οι ξενιτεμένοι ‘Ηπειρώτες. Τους άφηνει ή άναδουλειά, ή άνεργία και τα χάγια των σπιτιών τους;

Αυτή τη φορά γίνηκαν οι χοροί της «Πανηπειρωτικής Αδελφότητας», του «Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου», της «Αδελφότητας Βησιανιωτών», της «Αδελ. Γρηγορίου», της «Αδελ. Καλωτάς», της «Αδελ. Γρηγορίου», της «Ενώσεως ‘Ηπειρωτών Κοπανών», της «Ενώσεως Δελβινιωτών» κ. ά. Για το χορό της «Πανηπειρωτικής» που έγινε στις 15 του Φλεβάρη στα «Ολύμπια» δεν είμαστε άφοβόι να μιλήσουμε ήμεεις γιατί, ούτε επίσημο ένδυμα είχαμε για να πάμε κι’ ούτε άκόμα πρόκειται για ξενιτεμένους ‘Ηπειρώτες (πρόκειται για τρισευκαταστημένη ‘Ηπειρωτο—Ελληνική άριστοκρατία).

Για το χορό του «Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου», που μάς είναι όλοτετα συμπαθητικός, γράφω άρκετά όλες οι ‘Αθηναϊκές εφημερίδες. Έγινε στις 21 του Φλεβάρη στο «Καποί» κι’ είχε μεγάλη επιτυχία. ‘Αξιζει κάθε έπαινος στα μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου και της ‘Οργανωτικής ‘Επιτροπής.

Ο χορός της «Ενώσεως Δελβινιωτών», έγινε στις 18 του Φλεβάρη στο «Ντελς» κι’ είχε καλή επιτυχία.

Ο χορός της ‘Ενώσεως ‘Ηπειρωτών Κοπανών και πέριξ.

Όπως κάθε χρόνο έγινε και φέτος ο έτισιος χορός της «Ενώσεως ‘Ηπειρωτών Κοπανών και πέριξ» στις 22—23 στο καφενείο «Κοσμικό» (Έξωρα Βύρωνος).

Από της 9 το βράδυ άρχισαν να μαζεύονται οι διάφορες ‘Ηπειρωτικές οικογένειες της συνοικίας Κοπανών και στις 10 ή ώρα ή αΐθουσα του χορού ήταν πλημμυρισμένη από πατριώτες μας.

Μεταξύ των πλήθους των παρακαθημένων διακρίναμε τας οικογένειες των κ. κ. Α. Τσιμογιάννη, Κατσιγιάννη, Ν. Γραβάνη, τον κ. Αύγερόπουλον, τη δίδα Κλεάνθη Τενοπούλου μετά του κ. Χαράλ. Τενοπούλου, τους κ. κ. Γρηγόριον Παππάν μετά της κυρίας του, Γιόμαν μετά της κυρίας του, Ι. Κουργιόπουλον, Κ. ‘Αθανασόυλαν, Γ. ‘Αθανασιάδην, Β. ‘Αθανασίου τον κ. Τριανταφύλλου, την οικογένεια Τσιτοπούλου, τις δίδες Σοφία Μέργιανη, Κική και Λαμπρινή Κασαπάκη, την κυρία Μαρία Βίκα μετά της δίδος Λαμπρινής Βίκα, τον κ. Κ. Τσαλίκην μετά της δίδος Στόλην, τον κ. Κυρ. Στόλην μετά της δίδος Στόλην, τον κ. Α. Σταύρακην γραμματέα του Δήμου Βύρωνος μετά της κυρίας του, τον κ. και κ. Μ. Φέστα, τους κ. κ. Παύλ. Σπύρ. και Σωτηρ. Οικονόμου, τον κ. Πρωτόπαπαν.

Την 11 και 45 ο Γεν. Γραμματέας κ. Γ. Παππάς έδωσε το σύνθημα του χορού με το χορό του Ζαλόγγου και επικολούθησε δόλοκληρον το Διοικητικό Συμβούλιο και οι προσκεκλημένοι.

Χαροπόλεμος, σεραπτικές, κ.λ.π., προσέφεραν το άξέχαστο κέρι. Το κοιτιόν δέ που μοιράστηκε έδωσε σ’ όλη την αΐθουσα την άποκριτική όψη του γλεντιού.

Στους χορούς διακρίναμε τον κ. Κώσταν Βαρνάβαν στο χορό της Βουλγάρας και στο βαθύ Γκέγκικο, τον κ. Μιχ. Φέσταν με την γνωστή παρέα και τους κ. κ. Ζήση Τριανταφύλλο, Β. ‘Αθανασίου, και Κ. Τσιτοπούλου, στα Σάλωνα, τον κ. Γρ. Παππάν στην ‘Αγγέλω, την καλή παρέα Παν. Σωτηρ. και Σπυρ. Οικονόμου και τους κ. κ. Δ. Πρωτόπαπαν, Σ. Πανταζήν, Κων. Βαρέλην, Ν. Γιόμαν στο Σαμαντάκα, τον κ. Θ. Τσιμογιάννην, Κυρ. Στόλην, Ε. Λεοντίδην, Ζήση Μάκαν στον ‘Αετό, τον κ. Γιόργην Γκόρτσον, Ν. Σιούτην και Α. Τριανταφύλλου στους Παγωνισμούς. Αί κ. κ. Τριανταφύλλου, Φέστα, Τσιτοπούλου, Παπά, Γιόμα, Βίκα και Γραβάνη στους ευρωπαϊκούς. Τους κ. κ. Γ. ‘Αθανασιάδην, Τ. Τσαλδάρην, Λεοντίδην, Παπάν, Γραβάνην, τας δίδες Τσιμογιάννην, Στόλην, Τσαλίκη, Γιόμα, Κασαπάκη, Βίκα κ.λ.π.

Είς το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τους κ. κ. Κ. Βαρνάβαν, πρόεδρον, Φωτ. Σταύρου, άντιπρόεδρον, Γρ. Παππάν γραμματέα, Κυρ. Στόλην, ταμίαν και Ζήσην, Μάκα, Γ. Γκόρτσον, Ν. Καπρινιώτην, άξιζει κάθε έπαινος τόσον διά την επιτυχίαν του χορού, όσο και για την τάξιν την όποιαν έτήρησαν καθ’ όλην την διάρκειαν του.

Χ. Τ. ΡΙΖΑΝΙΩΤΗΣ
Γ. Π. ΒΟΥΖΑΡΙΩΤΗΣ

Ο χορός της ‘Αδελφότητας Καλωτάς—Ζαγορίου.

‘Η καλή αυτή αδελφότης μάς χάρισε τον βο κατά σειράν χρονιάτικο χορό της που έγινε στο Ζυθεσιατόριον «Κρόνιον» του πατριώτη μας κ. Μάρκου Γεωργοπούλου. Ρεζιλία δεν έγινε μά ως τόσο τον αΐραν χαμπέρι όλα τα Ζαγοροχώρια και τρέξαν. Τρέξαν να δούν «φιά» παρίδα να ζήσουν μία νύχτα μέσα σε πατριωτικό περιβάλλον, με τα όραιοι του άντέντια, με τα γλυκά τραγούδια, με την άνθρώπινη εγκάρδιότητά.

Όλοι ένα γύρω γνωστοί. Κάπου τους είχαμε δει, και κάπου μάς είδαν. Δεν λείψαν και Κοντσιώτες, και Παγωνισιοί, και Κατσάνοι, και Μετσοβίτες, και Τσαμνίδες, και Λακωνίτες, και Καραμπέρηδες.

Όλα τα χωριά του Ζαγορίου κι’ όλη ή ‘Ηπειρος άντιπροσωπεύονταν.

Είδαμε ξενιτεμένα ‘Ηπειρωτάκια και ‘Ηπειρωτοπούλες που ή ανάγκη της ξενιτειάς δεν τούς άφισε να χαρούν και να χορεύουν τις χαρές του χωριού τους, να θέλουν να βγάλουν το ντέρτι τους χορεύοντας «Τριανταφυλλιά» και «Γρίβα» και «Νταβέλη» και «Πάπινγκο» και «Περιοστεράκια» και «Φράσιες» και λογιών λογιών «γυρίσματα» και «κοφτά» και «σίρπες».

Είδαμε ήλικιωμένους, πλημμυρισμένους από συγκίνηση και νοσταλγία να χορεύουν με το όλοίσο κορμί τα αγαπημένα τους τραγούδια, με μεράκι και με μαστοριά.

Είδαμε λεβέντες και λεβέντισες που «διάταξαν» τα βολιά να πάρουν «όποι ναίειναι». Είδαμε τσακισμένα και καμώματα, τερτίπια και λαγγέματα. Είδαμε όλους να θέλουν να χορεύουν, το ίδιο να δέλει κι’ ή επιτροπή μά όλοι λογαριάζουν χωρίς τον... ξενόδοχο ό οποίος δεν ήταν κανέναν άλλος από τις μετρημένες ώρες μιας νύχτας. Είδαμε «φράσιες» και «πάπινγκο» ζουφλία. Πούν να πρωτοπούμε και πούν να πρωτογράψουμε... τογραφούμε...;

Για την όμορφη αυτή βραδιά, συγχάριουμε την Καλωτά, τη αδελφότητά της και την όργανωτική έπιτροπή που την άποτελεσαν οι κ. κ. Κ. Βαρνάβας, Εδρ. Θεμελής, Χαρ. Τενοπούλος, Δημ. Βελλιόπουλος και Θεοφ. Κουργιόπουλος και τους εύχόμαστε του χρόνου νάγαι καλά για να μάς χαρίσουν την ίδια πατριωτική άπάλαση.

Μέσα στο μεδίστι του ένθουςιασμού και

λίγο της ρετσίνας κατορθώσαμε να συγκεράσουμε εκ των παρενθέντων τους κ. κ. Χρ. Συγγούνα, Γ. Τσουμανή, Γ. Βίκα μετά της κυρίας του, Γ. Τζαμίχη, Στεφ. Σπαδάκη μετά της κυρίας του, Θεμελήν μετά της κυρίας του, Γιάννην Βαβαρότον μετά της κυρίας του, Ι. Λούκα, Λευκοθέα Παπαϊωάννου, Γ. Σακελλαρίου μετά της κυρίας του, ‘Αλκ. Ζωΐδην μετά της μητρος του, ‘Ιωάννην Κωσταντινίδην μετά της κυρίας του, Κων. Βαρνάβα μετά της κυρίας του, τις δεσποινίδες Στάσα Καζάκου, Λίτσα Σακελλαρίδου, Βεατρίκη και Κλεάνθη Τενοπούλου, Σούλα Δρόσου, τους Δ. Τενοπούλου, Π. Βούρη, Εδγ. Πεσανάν μετά της κτρίας του, Χαρ. Σπαδάκη μετά της κυρίας του, Ν. Καφέστην, Χρ. Καφέστην τηνκ. ‘Ανδρονίκη Λεκοπούλου μετά της κόρης της δίδος Εδνυχίας, Θασα. Τότογλου, Π. ‘Ηλιόπουλον, ‘Αθ. Σακελλαρίου, Κ. Σακελλαρίδην, Δ. Σαρβάκαν, Ι. Δαρδανούλην, Β. Κοντογιάννη, Β. Φανίτσιο, Ι. Ζήσην μετά της κυρίας του, Μάνδρον Καραμπάσαν, Ν. Γραβάνη μετά της κυρίας του, Γρηγ. Παππά, Ν. Καπρινιώτην οικογενειακώς, Μ. Πορφύρη και ‘Αθ. Πορφύρη οικογενειακώς, Β. Καραγιάννην, Β. Κούτραν, Τάκην Βελλιόπουλον, Στ. Παπαϊωάννου, Εδφμία Οικονόμου, Γ. Σκουτέρη, ‘Απ. Ρηγανάτον μετά της κυρίας του, Κ. Μιχαηλίδη, Β. Κυρκόπουλο, και Φ. Τζάλλα,

Θ—ς.
Ο χορός
Γηρομεριτών—Φιλιατών

Το Σάββατο είς τας 15 Φεβρουαρίου έδόθη ό χορός των Γηρομεριτών είς το «Κρόνιον» ύπερ του Συλλόγου «ό ‘Αγιος Νεϊλος» ‘Απάντιστος ύπήρξεν ή κοσμοσυρροή, ή δέ επιτυχία ύπήρξεν θανασιόα χάριν είς την χαρούμενη άμυσφαιρα και το περιβάλλον. Το γλέντι διήρκησεν μέχρι των πρωϊών ώρών.

‘Η επιτυχία του αυτή όφειλεται κυρίως είς την διοργανωτικήν έπιτροπήν ή όποια άποτειότο από τους κ. κ. Κ. Στέφρον, πρόεδρον του Συλλόγου, Λάζαρον Μίγγον, Παν. Καραγιάννη, Θωμά Βενούλα και Σωτ. Μήκοιλη. ‘Η έπιτροπή αυτή κατέβαλν μάς δυνατήν προσπάθεια διά την επιτυχίαν του χορού και το κατόρθωσεν. Τους προσκεκλημένους ύποδέχοντο οι κ. κ. Κ. Στέφρον, Π. Καραγιάννης, και Α. Μίγγος.

‘Επρόκειτο περί μιάς συγκέντρωσεως είς την όποιαν παρενβήσαν με μεγάλη χαρά όλοι οι ξενιτεμένοι της Τσαμουρτιάς καθώς και άρκετοί ξένοι. ‘Η μουσική άποτελείτο από ραδιόφωνον μετά μεγαφώνον δι’ ευρωπαϊκούς χορούς και από διπλά ‘Ηπειρωτικά όργανα. Κυρίως τα βολιά ήταν είς ήμερησίαν διάταξιν. ‘Αξιζει κάθε έπαινος είς τους διοργανωτάς διότι τοιοιτοτρόπως ζήσαμεν έστω και για λίγες ώρες όλοι μαζί νομιζόντες πως βρισκόμαστε στα χωριά μας. Είς και τ’ άλλα χωριά να τόδε μιμηθώδην, για νάμαστε έτσι όλοι οι ‘Ηπειρώτες συγκεντρωμένοι και όργανωμένοι. Πολλά χωριά και ίδιους της Τσαμουρτιάς άν και άποτελούνται από άνθρώπους μάπως μορφωμένους και προηγμένον έν τούτοις καθυστερούν είς αυτό το σημείον. τους λείπει ή όργάνωση, δίν έχουν Συλλόγους, γι’ αυτό ύποφέρουν και περισσότερο.

Από το πλήθος των προσκεκλημένων μόλις κατορθώσαμε να συγκεράσουμε τα όνόματα των κ. κ. Χ. Παπασταύρου, βουλευτή μετά της κυρίας του, Μ. Κομίνη μετά της οικογενείας του, Π. Μηλιώνη, Φότη Σάφρον μετά της κυρίας του, Π. Μεγυούλη μετά της μητρος του και αδελφής του Καλιότης, Θ. Βενούλα μετά της οικογενείας του, Μπουνοβύλα μετά της οικογενείας του, Ι. Νούτσου μετά της κυρίας του, Θ. Παπασταύρου μετά της κυρίας του, τους αδελφούς Παπασταύρου, Μίγγον, Μήσην Στέφρον, Καραγιάννη, Μαντζάκη, τον κ. Β. Κόντη, Π. Λάιου, Π. Μόσχον, Α. Καραμπίνη, Α. Γούση, Γ. Μήσην, Χ. Βενούλα, Σ. Παπαδοπούλου, Κ. Κούση.

Ο παρατηρητής
Προϊστάμενος—Υπεύθυνος
Γιάννης Α. Βαβαρέτος ‘Αργους 34α

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΜΑΣ
ΓΙΑ ΤΑ “ΞΕΝ ΠΟΥΛΙΑ”.

Δέν μπορούμε να μη φέρουμε στή δημοσιότητα τα παρακάτω γράμματα. Είναι τα γράμματα που μάς δίνουν κουράγιο ύστερα από τη θερμή ύποδοχή όλων σας, για τη συνέχιση των προσπαθειών μας.

Ο πατριώτης μας κ. Γεώργιος Κοτζιούλας από τους νέους ποιητές της Ελλάδας και του όποιου συγγραφέα έχουμε σ’ αυτό το φύλλο μάς γράφει:

“Αγαπητοί μου συμπατριώτες. “Όταν πριν από λίγες μέρες ξαναβρέθηκα έπειτ’ από μήνες άπουσία στήν ‘Αθήνα, είδα σ’ ένα κιάκι το δο φύλλο του περιοδικού σας και, χαρούμενος για τη συνέχιση της έκδοσής του που δέν την πολυπερίμενα (για λόγους οικονομικούς) το άγδρασα. Είχα δει και τα δυο πρώτα του φύλλα καλύτερα, (δου που μου κάματε την τιμή ν’ άναδημοσιέψετε στίχους μου), αλλά το τελευταίο το βρήκα πολύ καλύτερο και άπεφάσιμα να σας γράψω κι’ εγώ δυο λόγια. ‘Η προσπάθειά σας να γίνειε μια ομάδα συμπατριώτες και να βγάλετε περιοδικό, χωρίς να έχετε ούτε ειδικότητα γι’ αυτήν τη δουλειά ούτε κεφάλαια από πρίν, μου φαίνεται—χωρίς ύπερβολή—συγκινητική. Αυτή ή έντιμηση στηρίζεται στήν ώραία εμφάνιση του φύλλου και στήν άπόλυτη επιτυχία της ύλης, που χωρίς αυτά ή άπόπειρά σας θάμενε άποπειρα και τίποτε άλλο. ‘Εχω δουλέψει χρόνια σε περιοδικά μεγάλης κυκλοφορίας, μά οι κερδοσκοπικές αυτές επιχειρήσεις δεν άφησαν μέσα στήν ψυχή μου άλλο από άηδία κι’ αγανάκτηση, γιατί άποβλέπουν άποκλειστικά στον πλουτισμό των έκδοτών τους, χρησιμοποιώντας μέσα που δέ διοστάζω να τα χαρακτηρίσω άνήθικα—άπό την ποιότητα της ύλης τους ώς την άπανθρωπία πώς τους συνηγάτες τον. Γι’ αυτό χαιρόμεν κατ’άλλα, σαν παιδί του λαού, όταν βλέπω παιδιά του λαού να κάνουν κάτι που μπορεί πραγματικά να τόν όφελήσει, για την ώρα να τόν φωτίσει. Μήν έχοντας πώς άλλους να σας βοηθήσω, σας στέλνω δυο ποιήματά μου από την άνέκδοτη συλλογή μου που δέν ξέρω πως και πότε θα τυπωθεί. Μόλις μάς έπιτρέψει ή κατάσταση της ύγειας μου ή άναπαράσσω άπ’ αυτού, θά προσπαθήσω να σας άνταμώσω.”

Ο κ. Κ. Χατζηλάμπρος δάσκαλος από την Κόνιτσα: «Φιλότιμο πατριώτες. Ποτέ δέν θα μπορούσα να φανταστώ ότι θα επικοινωνούσα τόσο πολύ με την ‘Ηπειρο, Κι’ όμως βρήκα μάν άκόμα πατρίδα ‘Ηπειρωτικήν στα ‘Ξενιτεμένα Πουλιά». Φως φανερό πως το περιοδικό σας δέν είναι έφημερο και κερδοσκοπική επιχείρησις. Έχει γερά θεμέλια και θά ζήση. Δέν μπορεί να μη ζήση όταν σ’ αυτό γράφονται τέτοιες σφές πραγματείες, τόσο λογικά όπως στο «Καρσούλι» και τόσο γλαφυρά, ζωντανά και γεμάτα ήπειρωτικό παλμό κομμάτια. Περιοδικό με τέτοιο πρόγραμμα και με τέτοια καινούργια ταλέντα δέν μπορεί παρά να έκτιμηθ ή και να ύποστηρικθ ή από όλους μας...”

Ο ιερεύς Σ. Θ. Ζώης άπ’ τα Κούρσεντα: «Με πολύ μεγάλην μου χαρά παρακολούθησά ‘Ξενιτεμένα Πουλιά, γνήσιο ‘Ηπειρωτικό περιοδικό, θάυμα περιοδικό που μάς κάνει να τό θαυμάσιωμεν τόσον πολύ, όσάν να άκούμε αυτήν ήν τη μητρική μας γλώσσα σκέτη άπ’ άρχής μέχρι τέλους, θάυμασία, μά την αλήθεια, έμπνευσις και διά τούτο δέν δύναμαι ή να σας συγχάρω με μεγάλη θερμότης καρδιάς μου διά την πρωτοβουλίαν σας ταύτην και να εύχομαι όπως το έργον σας τούτο κατευοοθ ή έως τέλους...”

Ο δάσκαλος κ. Γ. ‘Εξαρχόπουλος άπ’ το Ζαγόρι: “Έτσι τυχαία και χωρίς να τό περιμένα έδώ, στο άπόμαχο χωριό που ζώ, πέρασε άπ’ τα χέρια μου το μοναδικό στο είδος του περιοδικό σας ‘Ξεν. Πουλιά».

“Ο ιερεύς Σ. Θ. Ζώης άπ’ τα Κούρσεντα: «Με πολύ μεγάλην μου χαρά παρακολούθησά ‘Ξενιτεμένα Πουλιά, γνήσιο ‘Ηπειρωτικό περιοδικό, θάυμα περιοδικό που μάς κάνει να τό θαυμάσιωμεν τόσον πολύ, όσάν να άκούμε αυτήν ήν τη μητρική μας γλώσσα σκέτη άπ’ άρχής μέχρι τέλους, θάυμασία, μά την αλήθεια, έμπνευσις και διά τούτο δέν δύναμαι ή να σας συγχάρω με μεγάλη θερμότης καρδιάς μου διά την πρωτοβουλίαν σας ταύτην και να εύχομαι όπως το έργον σας τούτο κατευοοθ ή έως τέλους...”

“Ο δάσκαλος κ. Γ. ‘Εξαρχόπουλος άπ’ το Ζαγόρι: “Έτσι τυχαία και χωρίς να τό περιμένα έδώ, στο άπόμαχο χωριό που ζώ, πέρασε άπ’ τα χέρια μου το μοναδικό στο είδος του περιοδικό σας ‘Ξεν. Πουλιά».

ΚΙΝΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Συνέλευση Κατανοχωριτών

Στις 29 του Μαρτίου και στήν αΐθουσα του Καφενείου «‘Ηπειρωτικό» Τάκη Φλώρου, Λισιάν 14, καλείται συνέλευση των Κατανοχωριτών, με θέματα: 1) ‘Ιδρυση ‘Αδελφότητας Κατανοχωριτών. 2) ‘Εκλογή προσωρινής έπιτροπής για τη σύνταξη του Καταστατικού κλπ.

‘Αρχαιρεσίες στήν ‘Αδελ. Γλίστη

Στις άρχές του περασμένου μήνα γίνηκαν άρχαιρεσίες στήν ‘Αδελφότητα Γλίστης (Φιλιατών) και βγήκαν οι παρακάτω πατριώτες μας:

Πρόεδρος: Μανώλης Μήσης, Γεν. Γραμματέας: Ν. Οικονόμου, Ταμίας: Δημ. Τόλης, Σύμβουλοι: Δημ. Γεωργίου, Κ. Λώλης, Σωτ. Σαφίκος και Στ. Μπαζέλος.

‘Αρχαιρεσίες στήν ‘Αδελφότητα Τσαρακλιμανιού

Γίνανε άρχαιρεσίες στήν ‘Αδελφότητα Τσαρακλιμανιού και βγήκαν οι κάτωθι πατριώτες μας:

Πρόεδρος: Εδδ Μπάμπης, Γενικός Γραμματέας: Κ. Τούμης, Ταμίας: Στ. Πατσιούρας, Σύμβουλοι: Χρ. Παπακρήστου και Κ. Κωτσιγιάννης. ‘Εξελεγκτική ‘Επιτροπή: Βασ. Κωτσιγιάννης, Μιχ. ‘Ιωάννου και Παν. Δημόπουλος.

‘Αδελφότης Λιμνίων (Ζαχαβινιωτών) Παγωνίου ‘Ηπειρου.

Την παρελθούσα Κυριακή στις 16 του Φλεβάρη και παρόντων όλων των μελών της αδελφότητος έγινε συγκέντρωση με σκοπό την άνασυγκρότηση της αδελφότητος ή όποια επί δυο δόλοκληρα χρόνια ήταν στήν άφάνεια λίγα άμελείας του Διοικ. Συμβουλίου.

‘Εξελέγησαν δέ οι κ. κ. Κων/τίνος Λώλης, Κ. Κολιόπουλος, Γεωργιος Ζαχαριάδης ως έφορευτική έπιτροπή, και ως πρακτικογράφοι οι κ. κ. Φ. Φωτιάδης, Νικ. Νικολαΐδης.

Γενομένων άρχαιρεσιών προς άνάδειξιν νέου Διοικ. Συμβουλίου έξελέγησαν οι κ. κ. Θεοφ. Κολιόπουλος, Χρ. Μούκας, Λάζ. Σιάνος, Εδγ. Κυρίστης, ‘Αναστ. Κολιόπουλος, Χρ. Κατσάρης, Βασ. Ι. Κολιόπουλος. ‘Ως ‘Εξελεγκτική δέ ‘Επιτροπή οι κ. κ. Γ. Νικολαΐδης, Δ. Κολιόπουλος, Ι. Σιάνος.

‘Η έπιγραφή του με τράβηξε. τό περιεχόμενό του μου κατάκτησε την ψυχή και φρόντισα με κάθε μέσο με κάθε βία να γίνει συνδρομητής σας.

Είστε άξιοι συγχαρητήριων, γιατί νοιώσατε βαθιά την μεγάλη άφρόσυνία της πατρίδος μας, την ξενιτειά, και φροντίσατε με κάθε τρόπο να την γλυκάνετε...”

ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΝΤΣΙΚΟΥ

Ο Σύλλογος ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 1934 με την πρωτοβουλία των κ. κ. ‘Ηλία Καναβού, Δημ. Μουκούλη και ‘Αθαν. Κωτσόνα. ‘Αργότερα έξελέγη το πρώτο Δ. Συμβούλιο, πενταμελές από τους κ. κ. Δ. Μουκούλη ως πρόεδρον, Σ. Ζώτου γραμματέα, Α. Κωτσόνα ταμία, και των ‘Ηλ. Καναβού, Ι. Καρανικούλη ως συμβούλων.

Σκοπός του Συλλόγου είναι ή άδελφική συνένωση των μελών αυτού, και ή διά παντός τρόπου έξυπνέρεση των τοπικών συμφερόντων της Κοινότητος Καντσίκου, ή ένίσχυσις της Γεωργίας, ή δημιουργία φυτωρίων, ή έξημέρωσις των άγριών δένδρων διά έμβολιασμού και ή διώξις ποινικών παντός παραβάτου καταςτρέφοντος τά άγρια δένδρα τά προσριζόμενα διά έμβολιασμόν, ή ρημοτόμηση οδών και ή επίτευξη μέσων συγκοινωνίας, ό καλωπισμός των Κοινοτήτος και παντοειδής ένίσχυση ταύτης διά παροχήν βιβλίων είς άπόρους μαθητάς δωρεάν και ή ένέργεια παντός τεϊνοντος είς την ήθικην και θρησκευτικήν μόρφωσιν της Νεολαίας.

‘Εδρα του Συλλόγου είναι τό Καντσικό. Πόροι του Συλλόγου είναι 1) τό δικαίωμα έγγραφής έφάπαξ 2) ή μηνιαία συνδρομή των μελών 3) αΐ δωρεά και τά τυχόν κληροδοτήματα ως και αΐ έκούσιαι εισφοραί των διαφόρων πατριωτών.

Μέλη του Συλλόγου είναι τακτικά, έπίτιμα και άντεπιστέλλοντα. ‘Η έγγραφη δραχ. 5, ή μηνιαία συνδρομή 3. Ο Σύλλογος τον πρώτο χρόνο έμβώλιασε σε πολλά μέρη του χωριού διάφορα δένδρα και πήρε διάφορα φάρμακα για τό σχολείο. Τώρα Δ. Συμβούλιο του Συλλόγου είναι οι κ. κ. Δ. Μουκούλης, Α. Κωτσόνας, Β. Νούτσης, Γ. Βασιλοπούλης και Κ. Πατσιωτός. ‘Ας έλπισωμεν ότι τό δεύτερο χρόνο, με την ένίσχυση των μελών του συλλόγου να δούμε μεγαλύτερα έργα.

Στό σύλλογο τον πρώτο χρόνο έστειλε ως δώρο ό χωριανός μας Α. Σαμαράς 1000 δρ. ‘Ας μιμηθώδην τό παράδειγμα αυτό οι χωριανοί που βρίσκονται στο έξωτερικό.

Η. Καναβός

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

“Έφυγε για τό ‘Ηράκλειο της Κρήτης ό φίλος κ. Χριστόδ. Κακανάκος, τεχνίτης τυρεχόμος, υπάλληλος της ‘Αγροτικής Τραπέζης, μετατεθείς εκεί.

—Στό Πλόεσι της Ρουμανίας παντρεύτηκαν ό κ. Δημ. Γιαννέρους μετά της δίδος ‘Ασπασίας Βελλιοπούλου. Τους εύχόμαστε τη ζωή εύτυχισμένη.

—Τό μήνα Φλεβάρη παντρεύτηκαν στο Λειά Φιλιατών ό κ. ‘Αθ. ‘Αθανασίου και ή όνις Σταυρούλα Μπότσαρη. Τους εύχόμαστε τη ζωή πρόσχαρη κι’ εύτυχισμένη.

‘Αθήνα ‘Ηρακλής Παπακρήστους

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΓΕΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Η ΕΛΟΝΟΣΙΑ
ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Είς το δεύτερον φύλλον των «Ξενητεμένων» Πουλιών εγγράψαμε μερικά διατην φοβεράν αυτήν ἀρρώστεια, πῶς μεταδίδεται, πῶς καταπολεμείται, πῶς προφυλάσσεται κανείς ἐκ τῆς μολύνσεως, καὶ τοὺς κινδύνους πὺν διατρέχουν οἱ κάτοικοι τῶν ἐλονοσιοληκτικῶν περιφερειῶν, ὅπου κάθε ἐλονοσιῶν μὴ θεραπευόμενος πολλὰς φορὰς δυνατόν νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν φυματίωσιν.

Ἐνομίσαμε καὶ εἶχαμε τὰς μεγαλυτέρας μας ἐλπίδας ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ ὀλίγα πὺν εγγράψαμε εἰς τὸ πρῶτον φύλλον θὰ ἐκινούσαμε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων κατοίκων καὶ ἰδίως τῶν ἀρροδίων τῶν ἐλονοσιοληκτικῶν περιφερειῶν, καὶ πρὸ πάντων τῶν κ. κ. βουλευτῶν μας. Δυστυχῶς ὅμως μέχρι σήμερον κανὲν ἐνδιαφέρον ἀπὸ πούθεν!

Ἀλλὰ ἀπὸ πού νὰ περιμένη κανεὶς ἐνδιαφέρον; Ἀπὸ τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἔχει ἐγκαταλείψει τελείως τὴν Ἡπειρον ἀπὸ τῆς ἀπ. ε. λ. ε. θ. ρ. ὡ. σ. ε. ὡ. σ. ε. τῆς ἡ ἀπὸ τοῦς κ. κ. βουλευτῶν μας οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐνθυμοῦνται μόνον εἰς τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν καὶ μᾶς ὑπόσχονται πολλὰ, καὶ ἡμεῖς ὡς μοιρολόγια ὅπου εἴμεθα τὰ χωνεύουμε ὅσα μᾶς λένε, ἂν καὶ ἔχομεν πικράν πείραν αὐτῶν, ὅμως ἡμεῖς τοὺς βιάζουμε καὶ τοὺς ξαναβιάζουμε βουλευτὰς χωρὶς νὰ ἐνθυμῶνται τὰς ὑποσχέσεις τῶν ἄλλ' οὔτε καὶ τὸ παραμικρὸν ἐνδιαφέρον νὰ δείχνουν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς συναδέλφους τῶν τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ὅπου ἐργάζονται καὶ ἐπιτυγχάνουν πάρα πολλὰ πράγματα.

Τὰ εἰδικὰ συνεργεῖα τῆς καταπολεμῆσεως ἐλονοσίας δι' ὁρισμένους σταθμοὺς ἀνθελονοσιακοὺς ἀρχίζουν νὰ ἐτοιμάζονται ἀπὸ τώρα, ἰδιαίτερα ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐφέτος θὰ γίνη καταπολέμησης ὅχι μόνον τῶν ἀνωφελῶν κωνάπων τῶν μεταδιδόντων τὴν ἐλονοσίαν, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν κωνοποιεῶν ἐντόμων τὰ ὁποῖα μεταδίδουν καὶ αὐτὰ ἄλλας ἀσθενείας.

Ἐπίσης ἐφέτος ἰδρύεται καὶ ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς εἰς Κομοτινὴν τῇ μερικῇ χρηματικῇ ἐνισχύσει τοῦ Δήμου Κομοτινῆς καὶ τῇ παρακολουθῆσει τῆς ὁργανώσεως Ρομφέλλου. Δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ συγκαρῶμεν τὸν Ἡπειρώτην κ. Δημάρχον Κομοτινῆς διὰ τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τῶν Δημοτῶν του. Εἶθε καὶ εὐχόμεθα ὅπως ἡ χειρονομία αὐτῆ τοῦ κ. Δημάρχου Κομοτινῆς κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τοῦ κ. Δημάρχου Ἰωαννινῶν ὅστις εὐτυχῶς εἶναι καὶ ἰατρός καὶ γνωρίζει καλλίτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τοὺς κινδύνους τῆς φοβερᾶς αὐτῆς ἀρρώστειας, πὺν δυστυχῶς ἐπεκτάθη τελευταίως καὶ εἰς τὰς ὁρεινὰς περιφερείας καὶ ἰδίως εἰς τὰ Ζαγοροχώρια, εἰς τὰ ποταχόμυονδὲν ἐγνώριζον τὴ θάπη ἐλονοσία ἄλλ'

ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΜΙΤΣΑ

ΚΑΙ Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν πύδ ἀλαργινὴ γωνίᾳ τῆς Ἑλλάδος στὰ σύνορα ἀκριβῶς τῆς Ἀλβανίας βρίσκεται ἡ ἐπαρχία Κομιτῆς μὲ τὰ 40 καὶ πλέον γραφικὸτάτα χωριά της. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἀνυπερβλήτος σὲ ὁραότητα αὐτὸς τόπος, ἀπὸ ἀπόψεως στοιχειωδῶν συγκοινωνιῶν μέσων—ἡ Ἀχιλλεῖος πτέρνα τῆς Ἡπείρου— βρίσκεται σὲ μειονεκτικὴ καὶ ἀξιοθρήνητο θέση, πρᾶγμα πὺν κἀμνε ὥστε αἱ φυσικαὶ καλλοναί, τὰ πικρόφωτα δάση του, τὰ σερίφημα καὶ μοναδικὰ στὸ εἶδος τῶν ἱαματικῶν λουτρῶν Ἀμαράντων καὶ Καρσίου λαν νὰ μένουν ἀνεκμετάλλευτα (καὶ νὰ ἀποδίδουν ἐλάχιστα), καὶ τὰ ἐξαιρετὰ προϊόντα του νὰ μένουν ἀδιάθετα μετατρεπόμενα εἰς τροφὴ ζώων. Ἐν τούτοις αὐτὰ καὶ μόνον εἶνε εἰς θέσιν νὰ συντελέσουν κατὰ πολὺ εἰς τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν πρόοδο τοῦ νομοῦ του τούτου τόπου καὶ νὰ μειώσουν τὸ ρεῦμα τοῦ ἐκπατρισμοῦ πὺν δυστυχῶς τὰ τελευταῖα ἔτη ἠβέθη σὲ μέγιστο βαθμὸ.

Σπαράζει ἡ καρδιά τοῦ καθενὸς νὰ βλέπῃ τὰ χωριά αὐτὰ νεκρά, ἔρημα ἀπὸ σπιβὰρὰ χέρια καὶ ἐργατικὸν ἀνδρὲς πὺν ἐγκαταλείπουν μὲ θλίψη καὶ ἀνείπωτο πόνον τὰ ἱερὰ τῶν πατρῶν καὶ μεταναστεύουν σὲ χῶρες εὐφορῆς καὶ τόπους πλουσιωτέρους γιὰ νὰ βροῦν καλλίτερον τύχη.

οὔτε πονοκέφαλον ἀκόμη, καὶ ἂς διαθέσῃ ὁ κ. Δημάρχος τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὸν ἱερὸν αὐτὸν σκοπὸν ἵνα ἰδρυθῇ καὶ εἰς τὰ Ἰωάννινα τοῦλάχιστον ἓνας παρόμοιος Σταθμὸς Ἀνθελονοσιακὸς ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ παρακολούθησιν τῆς Διευθύνσεως τῆς ὁργανώσεως Ρομφέλλου καὶ τῇ ἀποστολῇ παρ' αὐτῆς ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐιδικευθέντος τεχνικοῦ προσωπικοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ὑγειονομολόγου καὶ Διευθυντοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ἰωαννινῶν κ. Πουτέτση.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν ὅλοι οἱ Δῆμοι τῶν ἐλονοσιοληκτικῶν περιφερειῶν ἐκινούνητο παρομοίως.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ὑπενθυμίζομε εἰς τοὺς κ. κ. ἀναγνώστες μας ὅτι ὅπου ἰδρυθῇ καὶ τοιοῦτο Σταθμὸς ἐρεῖται θαυμάσια ἀποτελέσματα. Διὰ νὰ πεισθῇ κανεὶς καλλίτερον ἀρκεῖ νὰ πηγαίῃ εἰς τὸ τμήμα ἐλονοσίας ὅπου εὐρίσκεται εἰς τὴν ὑγειονομικὴν Σχολὴν Ἀμπελοκήπων ἐκεῖ εὐρίσκονται αἱ διάφοροι στατιστικαὶ τῶν ἀνθελονοσιακῶν Σταθμῶν Αἰγίου, Ροδόδωφνης, Δράμας καὶ λουτρῶν Ὑπάτης νὰ ἴδῃ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ἀνταναπολήθων ἐκ τῆς φιλοτιμίας ἐργασίας αὐτῶν τῶν Σταθμῶν.

Ἐλπίζομεν διὰ τὰ παραπάνω μας θὰ εἰσακουσθῶσι καὶ εὐχόμεθα ἵνα ἐφέτος ἰδρυθῶσι τοιοῦτοι Σταθμοὶ καὶ εἰς τὴν περιφρονημένην Ἡπειρον.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

Καὶ ἀπ' αὐτοὺς δὲν εὐδρομοῦν, δὲν εὐδοκίμοῦν, δὲν δημιουργοῦν ὅλοι, διότι ἄλλοι μὲν τσακίζονται στὴ μολόπετρα τῆς ἀνεγκτῆς κοινωνίας, καὶ τὸ λαβύρινθο τῶν πικροπόλεων στὰ πρῶτα τῶν βήματα, ἄλλοι δὲ δημιουργοῦντας καὶ θαμνωμένοι ὅμως ἀπ' τὴν πλαγεύτρα ζωὴ τῶν μεγαλοπόλεων αὐτῶν διαρρηγνύουν ἅπανα τὶς χρυσῆς ἀλυσίδες πὺν τοὺς συνδέει μὲ τὸν τόπον τοὺς καὶ ξεχωρῶν τὰ πάντα καὶ γονεῖς, μαργαριτάρια, καὶ ἀρραβωνιαστικὲς πιστὲς καὶ ἀδελφές τίμεις καὶ συγγενεῖς πὺν ἔχουν ἀνάγκη ἀπ' τὴ χαρὰ καὶ τὴ λάμψιν τῶν γιὰ νὰ χαροῦν καὶ νὰ λάμπουν κ' αἰετοί. Ἐτοὶ βλέπει κανεὶς γυναῖκες, μάνες, ἀδελφές νὰ σβύνουν ἀπ' τὸ μαρμαρὸ, ἀπ' τὸν καὶ μὸ, ἀπ' τὶς στερεώσεις, ἀπ' τὴ σκληρὴ δουλειὰ πὺν κἀνουν μόνες, ἔρημες χωρὶς προστάτας. Κ' ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς ξαναγυρίζουν νοσταλγοὶ στὶς ἐστίες τῶν κἀνουν λίγον καιρὸ καὶ ξαναφεύγουν πάλι γιὰ τὴν τίποτα στὸν τόπον τοὺς δὲν βλέπουν, καμμιὰ πρόοδο, κανένα ἐνδιαφέρον, καμμιὰ ἐκπολιτιστικὴ ἀνέση.

Ὅσοι μὲνουν, δημιουργοῦν... Ἀὐτοὶ ὅμως εἶνε ὀλιγοί. Γ' αὐτὴν τὴν κακομοιρίαν τοῦ τόπου μας φαίνεται πρῶτον τὸ κράτος. Τὸ κράτος πὺν θυμίζει τὴν παρουσία του ἐκεῖ μονάχα μὲ τὸν ἐισράκτορα, τὸν χωροφύλακα καὶ τὰς ἐκλογάς. Τὸ κράτος τὸ ἐπίσημο πὺν ἔχει κηρύξει τὴν Ἡπειρον σὲ διαγνῶ καὶ δὲν μοιράζει τὸ ἐνδιαφέρον του σὺν δίκαιον μητέρα...

Κοντὰ στὸ κράτος φαίμεν καὶ μεῖς οἱ νοτιανοί, μὲ ἐπικρατέστες τοὺς βουλευτὰς μας—μᾶς ἔχει ἐμπροστίαι ἡ ἀδιαφορία τοῦ ραγιά καὶ δὲν σηκώνομαστε ὅλοι, μὴ ψυχῇ, νὰ ζητήσουμε γιὰ τὴν σὲς πληγὴν μας, νὰ ρωτήσουμε τὸ κράτος ἂν εἶνε καὶ ἡ Ἡπειρος Ἑλλάδα καὶ νὰ τοῦ ποῦμε διὰ θέλουμε δρόμους, θέλουμε γέφυρες, θέλουμε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ τοῦρισμοῦ γιὰ τὴν ἰδρυση ἐνοδοχείων, θέλουμε τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν ἰδρυση γυμναστηρίων, βιβλιοθηκῶν, τὸ ἐνδιαφέρον τὸν ὑπηρεσιῶν τὸν γιὰ τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις, θέλουμε, θέλουμε πολλὰ γιὰ τὴν μᾶς λείπον πολλὰ, γιὰ τὴν μᾶς λείπον ὅσα ἔχουν ἄλλες περιφέρειες, στοιχειώδη μάλιστα πράγματα. Σηκώνομε σήμερα, τὴ σημαία, ἀπὸ τὶς στήλες αὐτῆς γιὰ νὰ συγκεντρώσω ὅλους τοὺς νέους βλαστὸς τοῦ τόπου μας—ἀπὸ τὰ καινούργια βλαστάρια ἡ προκοπὴ.

Οἱ στήλες αὐτῆς ἂς γίνουν τὸ βῆμα σὲ ὅσους πονᾶν τὸν τόπον γιὰ νὰ μᾶς ποῦνε τὰ καθέκαστα, τὸν πόνον, τὶς ἀνάγκες καὶ γιὰ νὰ ἐρῶν τὰ συμπεράσματα μόνον ἀπὸ τὸ πρῶτον πρὸς νὰ κἀνουμε ἡμεῖς οἱ ξενητεμένοι πὺν ἡ νοσταλγία τῆς κακομοιρίας τῆς πατρίδος μας βουρκώνει συχνὰ τὰ μάτια.

ΝΙΚΟΣ Ι. ΤΣΙΠΑΣ — Πυρσογιαννίτης

Οἱ πατριῶτες μας τοῦ ἐξωτερικοῦ πρέπει νὰ μᾶς στελεχύνουν τὴν συνδρομὴν τοὺς, διαφορετικὰ θ' ἀναγκαστοῦμε νὰ πάψουμε νὰ τοὺς τὸ στέλλουμε γιὰ τὸν λόγο πὺν κοστίζουν πολλὰ τὰ ταχυδρομικά.

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΗΠΕΙΡΩΤΗ

Η ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Μ' ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστησι μαθαίνουμε ὅτι στὸ χωριὸ μας τὸν περασμένο χρόνον παρετῆθη διάθεσις πρὸς φύτευσιν ὀπωροφόρων δένδρων, στραφέντες ἐπιτέλους ἔστω καὶ ἀργὰ οἱ χωριανοὶ μας καὶ πρὸς ἄλλες γεωργικὰς κατευθύνσεις καὶ ἐγκατέλειψαν τὸν μοιρολατρικὸν τρόπον καλλιέργειας τῶν παποῦδων μας μὲ τὸ «Θεὸ μου μὴ βρέχεις γιὰ νὰ σπείρω, Θεὸ μου βρέξει γιὰ νὰ γίνῃ». Εἶνε δὲ ὁλωςἐξαιρετικὴ γιὰ μένα ἡ εὐχαρίστησις διότι μὲ ἀμοίβει τρόπον τινὰ γιὰ τοὺς κόπους καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὰς εἰρωνεῖες πὺν ὑπέφερα ἀπὸ τοῦς πύδ πολλοὺς χωριανοὺς μου ὅταν κἀποτε ὑπῆρξα πρωτοπόρος τῆς Δενδροκομίας, καὶ μὲ ἱκανοποιεῖ ὅτι, ἡ τότε πρὸς τὴν νέα αὐτὴ κατεύθυνσι προσαρθεῖα μου εὐχέκε μνηστὴς καὶ εἶται θὰ δοθῇ καὶ εἰς ἄλλους τὸ παραδειγμα καὶ ἡ ἀμύλλα πὺν πάντοτε κἀνει θαύματα, θ' ἀλλάξῃ μὴ μῆρα, ὅχι μακρυνή, τὴν ὅρη τοῦ χωριοῦ μας. Ὑπῆρξα θιασφύτης τῆς καλλιέργειας τοῦ δένδρου καὶ ἐκίστευσα καὶ πιστεύω ὅτι, τὸ χωριὸ μας ἐξαιρετικὰ λόγω τῆς τοπογραφικῆς θέσεώς του καὶ τοῦ καταλλήλου τῆς γῆς, θέλει προοδεύσει μὲ τὴν εὐγενῆ αὐτὴ καλλιέργεια καὶ θέλει ἰδεῖ καὶ πολλὰ σύντομα καλλίτερες μέρες. Μὲ τὴ μικρὰ δὲ πείρα πὺν καλλιερῶντας ἀπέκτησα ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ σὰς εἰπῶ ὀλίγα πράγματα, ὅχι ὡς ἐπιστήμονα, ἀλλ' ὡς ἀρχοῦς πὺν ἐν τῇ πράξει τὰ εἶδα. Δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ διάθεσις, ἀλλὰ χρειάζονται καὶ τόσα ἄλλα πράγματα πὺν πρέπει νὰ ἐξυπῇ ὁ καλλιερῆτης, γιὰ νὰ ἰδῇ τὰ σημερινὰ φυτὰ του μὴ μῆρα δένδρα καὶ νὰ τοῦ ἀποδώσουν. Καὶ πρῶτα πρῶτα πρέπει νὰ διαλέγουμε τὸ εἶδος τῶν δένδρων πὺν θὰ καλλιερῶνουμε, νὰ ἀντέχῃ καὶ ν' ἀποδίδῃ εἰς τὸ ψυχρὸ κλίμα τοῦ τόπου μας. Γιὰ τὴν περιφέρειαν μας ἐπὶ παραδείγματι εἶνε ἐνδεδειγμένη ἡ καλλιέργεια τῆς Ἀπιδιᾶς, πὺν κατὰ χιλιάδες εὐρίσκειται εἰς ἄγρια κατὰστασι μὲ τὸ ὄνομα Γκορτσιᾶς, τῆς Μηλιάς, τῆς Κερασσιᾶς, καὶ ἐν γένει δένδρα πὺν ἀνθοφοροῦν τὴν ἀνοιξί. Ἡ Ἀμυγδαλιά ἂν καὶ ἀντέχῃ καὶ ἀναπτύσσεται στὰ μέρη μας δυστυχῶς δὲν ἀποδίδει διότι ἀνθίζει τὸν χειμῶνα καὶ παγώνουν τὰ ἀνθη τῆς.

Ἡ δενδροκαλλιέργεια εἶνε εὐγενὴς καὶ λεπτὴ γεωργικὴ ἐργασία, ἔνα δὲ δένδρον γιὰ νὰ μεγαλώσῃ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πολλὰς φροντίδων, ὅλα ὅμως μπορούμε νὰ τὰ κατορθώσουμε ἀρκεῖ μὲ τὴν ὁρεξί τῆς ἐργασίας νὰ μελετήσουμε καὶ λίγο.

Εὐτυχῶς δὲ ὅτι πολλοὶ ἐπιστήμονες ἡσυχολήθησαν μὲ τὴν δενδροκαλλιέργειαν καὶ πολλὰ συγγράματα τοῦ εἶδους αὐτοῦ κυκλοφοροῦν ἱκανὰ νὰ μᾶς καθοδηγήσουν ἐπιστημονικὰ καὶ πρακτικὰ εἰς τὸ εἶδος τῆς καλλιέργειας αὐτῆς. Καὶ ἔνα ἀκόμη χρειάζεται ἡ μελίσσοκομία. Δὲν εἶνε ποτὲ τέλεια ἡ δενδροκαλλιέργεια ἂν εἰς τὸν δενδροκήπο μας δὲν ἔχομεν μελλίσσια, εἶνε διὰ πρᾶγματα πὺν ἀλληλοβοηθοῦνται στὴ ζωὴ τους, τὰ δένδρα μὲ τὰ ἀνθη τοὺς δίδουν μύλικήν τὴν τροφὴν στὰ μελλίσσια πὺν ἀπερροσσεύονται γιὰ τὸ μελίσσιον καὶ τὰ μελλίσσια μὲ κατὰ τῆς τῆς πὺν ἔχουν στὰ πόδια τους βοηθῶν γιὰ τὴν γονιμοποίησιν τῶν ἀνθῶν, καὶ εἶται γίνονται διὰ καλὰ καὶ πολλὰ μέλι καὶ πολλοὺς καρποὺς θὰ ἔχομεν.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ὅλοι μὲ ὁρεξί καὶ πεποιθῆνοι πρὸς τὴν καινούργια αὐτὴ κατεύθυνσι ἀπὸ μὲ λόγια καὶ ἄλλοι μὲ ἔργα νὰ δημιουργήσουμε τὴν ὀλικὴ καλλιέργειαν μας καὶ τὴν ἡ θ. κ. ἡ. α. ν. ε. ξ. α. ρ. τ. η. σ. ι. α. μας. Λέγω δὲ ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ὀλικὴ καλλιέργειαν μας θέλει ὅχι δημιουργηθῇ ἀλλὰ ἀναφῆρῃ τὸν ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερα κακομοιρίαν μας χαμένον χαρακτῆρα μας καὶ θέλουμε σκεφθῇ χωρὶς μικροιδιοτελεῖας καὶ ὑστεροβουλίας γιὰ τὰ ζωτικώτερα ζητήματά μας «κληροδοτήματα, δρόμους, βρύσεις κλπ.». Ἀφίοντας μέχρι σήμερα ἀπὸ μικροσυμφέροντα καὶ μικροποροχέσεις νὰ μᾶς ἐκμεταλλεύονται οἱ

Τὰ Ὀμορφα Ἀντίετα μας

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΑ
ΚΑΤΩΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΣΑΜΟΥΡΓΙΑΣ

Τοῦ κ. Νικ. Μήτση

(συνέχεια ἀπὸ τὸ περασμένο)

Στὴν ἀρχὴ ὁ πρωτοσυμπέθερος προσφέρει στὸν πατέρα τῆς νύφης ψευτικά πράγματα τυλιγμένα σὲ χαρτὶ γιὰ νὰ τοὺς γελᾶσθαι καὶ τὰ ὁποῖα ὁ πατέρας πετάει, μετὰ τοῦ προσφέρονται φιλά καὶ τὰ ὁποῖα πάλι πετάει ἐνῶ οἱ συγγενεῖς τῆς νύφης φωνάζουν:—Δὲν τὴ δίνουμε ἂν δὲν μᾶς τὴν ἀκριβοπληρώσεται.

—Θὰ τὴν πάρουμε, μὲ τὴ βία, ἀπαντοῦν, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ γαμπροῦ.

Περνᾶ ἀρκετὴ ὥρα μὲ τὸ ἔθιμο αὐτό, στὸ διάστημα τὸ ὁποῖο ἡ νύφη ἑμίληται καὶ μὲ χαμηλωμένα μάτια κρυμμένα κάτω ἀπὸ τὴ διαφανὴ «Μπούλα (πέπλο) παρακολουθεῖ τὴ συζήτησιν. Στὸ τέλος δίνονται ἓνα ποσὸ 50 ἢ 100 δρ.) καὶ παραδίδονται τὴ νύφη στοὺς ἀνθρώπους τοῦ γαμπροῦ. Κ' ἔτσι οἱ ἄνθρωποι

ἐπιτήθειοι ἐφαρμόζοντες τὸ γνωστὸν διαίρει καὶ βασίλευε ἡ μάλλον τὸ «δοῦλαί με, ψήφισέ με κακορίζκε καὶ μὴ γίνω σὺν καὶ σενα». Ἐπ' αὐτὸ ὅμως σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ πρὸ παντός στὸ ζήτημα τῶν κληροδοτημάτων θέλομεν ἄλλοτε ἀσχοληθῇ ἐν ἐκτάσει γιὰ νὰ μπορέσουμε μὲ τὴν συζήτησιν στήριζόμενοι πάντοτε στὴν ἀλήθειαν καὶ χωρὶς νὰ δημιουργήσουμε προσωπικὰ μὲ κανένα, ἄλλωστε στὸ ζήτημα αὐτὸ ποῖος λίγο ποῖος πολὺ ὀ.οἱ φαίμεν, νὰ ἰδοῦμε πᾶς εἶναι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ καὶ νὰ φροντίσουμε νὰ διορθώσουμε ὅτι μέχρι σήμερα μονάχα μᾶς χασάσαμε. Γιὰ νὰ γίνοντο δὲ ὅλα αὐτὰ πρέπει πρῶτα νὰ καλιτερεύσουμε τὴ ζωὴ μας, γιὰ ν' ἀπαλαχθῶμε ἀπὸ τὸ ἐγὼ πὺν μᾶς ἔχουν βάλεῖ μερικὸι μὲ τὰ μικροσυμφέρετά τους καὶ μὲ τὰς ἀπειλὰς τῶν ἀκροῦν, καὶ γινώμεθα χωρὶς νὰ θέλουμε ὁρᾶν τοὺς ἄλλους. Δὲ εἶσθε δὲ βέβαιοι ὅτι ἀκολουθώντας τὸν ἀπὸ καρποὺς χαλίκια καὶ μέλι λᾶσθαι λουδένιον δρόμον τῆς μελίσσοδενδροκομίας γρήγορα θὰ ἀφάσινουμε στὴν εὐτυχίαν καὶ νὰ διαδεσόμεν τὸν καιρὸν μᾶς διὰ κατὰ τὴν ὁρεξί τῶν ἄλλων ἀλλ' ὅπως εἴμεν θελούμε.

Ἐνὰς λοιπὸν ἄς εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος δένδρου, μελλίσσια καὶ ἀγέλαδες, γιὰ νὰ βγούμε ἀπὸ τὴν κακομοιρίαν πὺν μᾶς ἔοριξε ἡ μανία τῆς μονοκαλλιέργειας. Ἐδῶ ὅμως πὺν τελειῶν ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη καὶ μᾶς ἐξηγήσω, μὴ νομίζετε ὅτι μὲ τ' ἀνωτέρω πὺν γράφο κατὰδικάζω τὴν νῦν καλλιέργειαν. Ὅχι. Διότι ἐκτός τοῦ ὅτι δὲν ἔχομε τ' ἀπαιτούμενα κεφάλαια γιὰ νὰ συντηρήσουμε μέχρις τῆς ἀποδόσεως τῶν δένδρων, ἀλλὰ διότι δὲν εἶνε καὶ ὅλα τὰ χωράφια κατὰλληλα γιὰ δένδρα, ὅπου εἶνε γιὰ σιτάρι, σιτάρι ἀλλὰ καὶ ὅπου εἶνε γιὰ δένδρα, δένδρα. Ἰσως δὲ καμμιὰ φορὰ καὶ τὸ κράτος παρὰ τὴν μέχρι σήμερα ἀστοργίαν τοῦ γιὰ τὸν ἀγρότη μας, ὅταν ἰδεῖ τὴν πρωτοβουλίαν μας αὐτὴ συγκινηθεῖ καὶ μᾶς ἐλθεῖ ἀρωγὸς νὰ καλιτερεύσουμε καὶ συστηματοποιήσωμεν τὴν προσαρθεῖαν μας προσπάθειαν.

Δὲν θὰ ἦτο δὲ ὁποῖον ἂν τὰ Κοινοτικά Συμβούλια μᾶς ὤριζαν ἐν ὅσον δήποτε χρηματικὸν βοήθειαν γιὰ κείνον πὺν θὰ παρουσίαζε τὸν ἐρχόμενον χρόνον τὸ καλλίτερον ἀπὸ ἐμφάνισιν, καλλιέργειαν καὶ ὑγείαν δένδρων, πὺν πὺν τοῦ προβλήματος ὅμως—διότι ὅπως πάντοτε τὰ συμβούλια μᾶς ἀπορρίπτουν ἀπὸ καθαρὰς κτηνοτροφίας πὺν εἶνε καὶ οἱ ἀσποδοῦτοι ἐχθροὶ τοῦ δένδρου, εἶθε νὰ εἶμαι ψευστὴς.

Π. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
Κατανοχωριῆς

ποὶ τοῦ γαμπροῦ τραγουδοῦν πειραχτικά:

Σὰς πήραμε τὸ μάλαμα
κ' ἀφήσαμε τὸ μωροῦτσο.

Οἱ δὲ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ ἀπαντοῦν:
Πέρονουμε τοῦ (τάδε μας)
τέτοια καὶ καλλύτερη
τέτοια κ' ὁμορφότερη.

Τότε οἱ καλεσμένοι τῆς νύφης γυρίζουν πίσω στὸ σπίτι. Συνοδεύουν μονάχα τὴ νύφη στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ πὺν θὰ γίνῃ ἡ στέψις, διὰ—τρεῖς πλησιέστεροι συγγενεῖς τῆς.

Πηγαίνοντας πρὸς τὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ τραγουδοῦν δικὰ τους τραγούδια πὺν καμαρώνουν τὴ νύφη.

Γιὰ δέστε τὴν πὺν περπατεῖ
σὺν ἄγγελος μὲ τὸ σπαθί.

Γιὰ δέστε τὴν τὴν πέρδικα
πὺν περπατεῖ λεβέντικα.

Γιὰ δέστε τὴν, γιὰ δέστε τὴν
Ἥλιο, φεγγάρι πέστε τὴν.

Ἀμα πλησιάζουν στὸ σπίτι ἀπευθύνονται τραγουδοῦν τὴν πεθερὰ τὴ μάνα τοῦ γαμπροῦ καὶ λένε:

Ἐβγα πεθερὰ στὴ σκάλα
μὲ τὸ μέλι μὲ τὸ γάλα
ῤῥῖξε σῦκα καὶ φλωριά
νὰ προκόψουν τὰ παιδιὰ.

καὶ μόλις πατήσῃ τὸ δεξιὸν τοῦ πόδι στὸ κατώφλι τῆς ἐξώπορτας φωνάζουν οἱ φίλοι τοῦ γαμπροῦ: «Ἐβγα μάνα μου νὰ δῆς πέρδικα πὺν σοῦφερε!»

Βγαίνει τότε ἡ μάνα στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας περιφάνη καὶ γελαστὴ κρατώντας στὰ χέρια τῆς ἓνα δίσκον μὲ κουφέτες καὶ νομίσματα τὰ ὁποῖα ὀρχνῃ στὴ νύφη. Ἀφίει ἄμεσως τὸ δίσκον, ἀγκαλιάζει καὶ φιλεῖ πρῶτα τὴ νύφη τῆς, ὅσοτα τὸ γυῖό τῆς καὶ τοὺς ὀδηγεῖ στο δωμάτιον πὺν εἶναι τὸ εἰκονοστάσι κ' ὅπου προκοιτεῖται νὰ γίνῃ ἡ στέψις.

Μετὰ τὴ στέψιν ἀκολουθεῖ τὸ φίλημα τῶν νεονύμφων τὸ ὁποῖο γίνεσθαι ὡς ἔβη. Πρῶτος ὁ πατέρας τοῦ γαμπροῦ, πᾶναι στὰ χέρια τοῦ ἓνα σουρεῖα ἀπὸ χάσμου ἄλυσιν, μὲ διάφορα σχέδια πὺν ἰσοκρίαις ἡ πεθερὰ, το σηκώνει μὲ τὰ δὺο τοῦ χέρια ψηλά καὶ φιλεῖ τὸ γυῖό τοῦ καὶ τὴ νύφη του. Τὸ ἴδιον κἀνουν καὶ οἱ ἄλλοι κατὰς καὶ οἱ συνοδευόντες τὴ νύφη, συγγενεῖς τῆς οἱ ὁποῖοι βεβαιωθέντες ὅτι ἔγινε ἡ στέψις ἐπιστρέφουν στὸ σπίτι τῆς νύφης. Ἐπίσης οἱ γονοὶ καὶ μερικὲς νουφῆρες γιὰ νὰ πάρσι τὸ χωριὸ χαμπάρη ὅτι ἡ στέψις τελειώσας.

Τότε οἱ γυναῖκες μὲ τὴ νύφη πηγαίνουν χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ

(συνέχεια απ' τη σελ. 129)

σχολειό με 100—150 παιδιά και με ένα δάσκαλο.

3) Έλλειψη διδακτηρίων καταλλήλων

Νά γίνουν όπου δεν υπάρχουν σχολικά κτήρια όπως πρέπει. Χωρίς υγιεινό διδακτήριο δεν μπορεί να νοηθεί σχολική εργασία. Είναι φαινόμενο απελπιστικό να στριμώνονται 80—100 παιδιά σε τρωγλες. Έχουν γίνει αρκετά διδακτήρια αλλά στην Ήπειρο, αλλά ακόμα λείπουν πολλά. Έχουν υποχρέωση όλες Κοινότητες εύπορες να τα χτίσουν, όλες δεν μπορούν να τα χτίσουν το Κράτος.

4) Ίδρυση και λειτουργία μαθητικών συσσιτίων.

Είναι γνωστή σε όλους η φτώχεια και η κατάντια, η δυστυχία και η μιζέρια του Ήπειρωτικού λαού. Οι κάτοικοι της Ήπειρου και ιδιαίτερα οι χωριάτες τρέφονται πολύ άσχημα. Τα φτωχά παιδιά πώς να πάνε στο σχολειό νηστικά ή με ένα ξεροκόμματο μονάχα; Επιβάλλεται για τα άπορα παιδιά που φοιτούν στο σχολειό ή ίδρυση μαθητικών συσσιτίων σε κάθε χωριό. Και αν αυτό είναι λιγάκι δύσκολο να γίνουν σ' εκείνες που υπάρχουν κληροδοτήματα. Οι πιδ πολλές Κοινότητες και ιδίως στο Ζαγόρι, Κόνιτσα και Παγώνι έχουν κληροδοτήματα, τα οποία ως τώρα δε λειτουργούσαν. Κατόπιν όμως του τελευταίου νόμου «περί κληροδοτημάτων της πόλεως Ιωαννίνων κλπ.» μπορούν άμα θ' αρχίσουν να λειτουργούν αυτά να διαθέτουν ένα μέρος απ' τους τόκους των κληροδοτημάτων για τον ιερό αυτό σκοπό. Έτσι τα πιδ φτωχά παιδιά και το μεσημέρι θα τρώνε το ζεστό και θρεπτικό τους συσσίτιο στο σχολειό. Μάλιστα θα έπρεπε και πιδ πέρα να επεκταθεί η δράση της ευεργετικής και φιλανθρωπικής αυτής ενέργειας. Να δίνονται και ρούχα και παπούτσια στα φτωχά μικρά.

5) Κατάλληλος άγροτικός προσανατολισμός.

Πρέπει να αποκτηθεί άγροτική ιδεολογία ή άγροτική συνείδηση όπως λένε. Όλοι ξέρουμε πώς η Ήπειρος είναι μάλλον χώρα όρεινη και επομένως άγρονη. Αυτό ανάγκασε τον πληθυσμό της να τραπεησέ περασμένα χρόνια στην ξηνητεία. Ξέρουμε δε τι χρυσές δουλειές κάνανε οι Ήπειρώτες στα ξένα μέρη, Σήμερα όμως με την εφεύρεση των μηχανών κι' ύστερα απ' τον Εύρωπαϊκό πόλεμο έκλεισαν για πάντα οι πόρτες για τις επικερδείς δουλειές στο εξωτερικό. Και στο εσωτερικό του Κράτους μας δεν μπορεί να στηρίξει κανένας έλπίδα να βρή δουλειά. Ένα πράγμα μας μένει, αν αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί πέρα πέρα σαν σκινίδα σωτηρίας, αλλά κάπως να φέρει μια βελτίωση στον τόπο μας, και αυτό το πράγμα είναι η στροφή στη γη μας, ή πεποίθηση ότι μπορούμε να ζήσουμε στον τόπο μας. Είναι αλήθεια ότι λίγα μέρη είναι εύφορα, τα άλλα μέρη στην Ήπειρο είναι όρεινα και άγονα και επομένως άκατάλληλα για γεωργία. Το παραδεχόμεστε αυτό πλην όμως τονίζουμε ότι δεν είναι ένας ο κλάδος της γεωργίας δηλ. ή

μεγάλη έντατική καλλιέργεια, αλλά πολλοί τέτοιοι που μπορούν να προκόψουν σε πολλά μέρη της Ήπειρου, όπως είναι ή ειχόσιτος κτηνοτροφία, μελισσοκομία, δενδροκομία κλπ. Για να γυρίσουν οι μεγάλοι εύκολα εύκολα στα έργα αυτά δηλ. τα γεωργικά δεν είναι και τόσο εύκολο, γιατί έχουν μάθει διαφορετικά στο ταξίδι και να ζουν και να εργάζονται. Πρέπει λοιπόν να στρέψουμε την προσοχή μας στους μικρούς. Για να γίνη όμως αυτό πρέπει απαραίτητα κάθε σχολειό στην Ήπειρο να αποκτήσει το σχολικό του κήπο. Και όχι σχολικό μόνο κήπο για το όνομα, αλλά σχολικό κήπο που να λειτουργεί όπως πρέπει. Μέσα εκεί τα παιδιά θα μάθουν τη ζωή των φυτών απ' αρχή μέχρι τέλους. Θα βελτιώσουν μια καλλιέργεια, θα κάμουν δοκιμές, θα μπολιάσουν, θα φυτέψουν, θα σκαλίσουν, θα ποτίσουν, θα παρατηρήσουν την αλληλεξάρτηση ζώων και φυτών, θα αγαπήσουν το δένδρο, το λουλούδι, το σιτηρό, την κόττα, το μέλι, το μεταξοσκώληκα κ.λπ. Θα ριζωθεί μέσα στην ψυχή τους ή αγάπη στη γη και ή εμπιστοσύνη στη γεωργική εργασία. Θα αποκτήσουν την απαιτούμενη γεωργική συνείδηση. Κι' έτσι άμα θα μεγαλώσουν ή θα βελτιώσουν την εργασία του πατέρα τους που πάντα θα είναι όχι όπως πρέπει ή θα δημιουργήσουν μόνοι τους κάποιον γεωργικό κλάδο να ζήσουν χωρίς να αποδίδουν μόνο στο ταξίδι που ασφαλώς θα γίνουν δυστυχισμένα άτομα και δε θα κάνουν άλλο παρά να μεγαλώσουν πιδ πολύ τον αριθμό των εύρισκόμενων σήμερα άνεργων.

6) Έλλειψη θάρρους και πρωτοβουλίας στον Ήπειρ. Λαό.

Στον Ήπειρωτικό λαό παρατηρείται κάποιο έλάττωμα ως προς την εξάσκηση των δικαιωμάτων του. Όλοι ξέρουν από τις εκλογές πως παρασύρεται ο ήπειρωτικός λαός. Είναι θλιβερό αυτό αλλά και αληθινό. Δεν εκφράζει τη θέλησή του στην ψηφοφορία όπως αυτός θέλει, αλλά όπως τον παρασύρουν ο ένας και ο άλλος. Παρασιάζονται οι Ήπειρώτες σαν να είναι στερημένοι βούλησης δικής των. Επίσης στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των παρουσιάζονται πολύ μαλακοί, πολύ με το γάντι. Αυτό δέδαια μπορεί για ένα πολιτισμένο κράτος να θεωρηθεί προτέρημα, για την Ελληνική όμως Πολιτεία μπορεί να χαρακτηριστεί άδυναμία. Κι' εδώ πάλι να στραφή ή προσοχή μας στους μικρούς. Πρέπει στα σχολεία να εφαρμοσθεί ή μαθητική αυτοδιοίκηση και το σύστημα της μαθητικής Κοινότητας. Πρέπει το σχολειό να μοιάσει πολύ με την κοινωνία, στην οποία θα βγή να ζήσει το παιδί. Με το σύστημα αυτό το παιδί θα συνηθίσει να σέβεται και να εκτελεί τους σχολικούς νόμους της Πολιτείας, θα άσκη τα δικαιώματά του μέσα στο σχολειό άνευ πρέσβους όπως αὐτο μεθαύριο θα άσκη τα δικαιώματά του στην εκλογή των άρχόντων της χώρας χωρίς να παρασύρονται από τους μὲν και από τους δέ. Δηλαδή θα καταστή χρήσιμος να άγαπά και να σέβεται το συνάνθρωπό του, χωρίς όμως και να

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ ΛΑΨΙΣΤΑΣ

Η «Ένωση Συνεταιρισμών Ήπειρου» είχε την καλωσύνη να καλέσει σε συνέδριο τον περασμένο μήνα όλα τα γύρω της λίμνης χωριά για να πάρουν απόφαση για την αποξήρανση του βάλτου Λαψίστας. Το ζήτημα αυτό είχε καταντήσει «Ανατολικό». Κάθε εκλογές γιομίζουν οι υποψήφιοι υποσχέσεις τους χωρικούς και το αποτέλεσμα ήταν να γίνει το Ταμείο Παμβώτιδος, δ μεσαιωνικός αυτός Όργανισμός, που έπερνε «Γεώμορο» από τους άρχοντες εδώ και τόσα χρόνια και το ξόδευε σε παχείς μιστούς του Όργανισμού και δεν άνοιξε ούτε ένα αὐλάκι.

Αν και το συνέδριο κλήθηκε σε άκατάλληλη περίπτωση—μιά βδομάδα πριν από τις εκλογές—είχε όμως μεγάλη επιτυχία. Αντιπροσωποί από 23 χωριά συνάχθηκαν και έλαβαν μέρος 87% των αντιπροσώπων του τύπου και οι Διευθυνται της Άγροτ. Τραπεζίης και του Γεωργικού Επιμελητηρίου.

Στην εισήγηση του κ. Καραμπέλα—που είναι ή ψυχή της Ένώσεως—όλοι ομόφωνα δέχτηκαν τις προτάσεις και εκλέχτηκε «Επιτροπή Άγωνα» από έφ'τά μέλη ή οποία πήρε έντολη να ενεργήσει όπως το έργο γίνει άπ' το Κράτος και να παραδοθεί στους Συνεταιρισμούς. Πρώτα πρώτα ένηργησαν και καταγγέθηκε το Γεώμορο και ανέστράφησαν τα έντάλματα που ήταν γι' αυτό.

Χαιρετίζουμε με ένθουσιασμό την ενεργεια αυτή και προτείνουμε στην Επιτροπή Άγωνα αλλά και στον άκουραστο πρόεδρο Άν. Ζήνα να μη σταματήσουν τις ενεργειές τους και να φέρουν το ζήτημα παναγοτικό, πανηπειρωτικό γιατί ο κάμπος της Λαψίστας—το θυμούμαστε από τον καιρό του Βασιλείου— μπορεί να θρέψει όχι μονάχα την Ήπειρο αλλά τη μισή Ελλάδα.

Βατατάδες—Φλεβάρης 1936

Γ. ΜΑΣΟΥΡΑΣ

επιτρέψει την εκμετάλλευση του έαυτού του από άλλους ανθρώπους.

Συμπέρασμα

Και πολλές άλλες έλλείψεις μπορούσε κανένας να υποδείξει που έχουν ανάγκη θεραπείας για να αποδώσει το σχολειό τους προσδοκώμενους καρπούς στη μόρφωση και προαγωγή του ήπειρωτικού λαού. Περιοριστήκαμε μόνο να θέσουμε τα ποιά σπουδαία σημεία κατά τη γνώμη μας, και θα εύχόμαστε αν αυτά χρησιμοποιηθούν για άφορμή, να γίνη μια μεγαλύτερη συζήτηση για την εκπαίδευση του λαού της Ήπειρου και να αποκραυγαλλωθούν σαν συμπεράσματα απ' τη συζήτηση αυτή οι άνάγκες του Δημοτικού Σχολειού.

Γιάννινα

Ήπειρώτης Έκπαιδευτικός

ΧΡΕΙΑΖΟΥΜΕΝΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Διαθέτουμε τη σελίδα αυτή για τις Διευθύνσεις που θα χρειαστούν κάποτε στους άναγνώστες μας. Έχουμε τη γνώμη πως μ' αυτό εξυπηρετούμε τόσο τους άναγνώστες μας όσο και τους επαγγελματίες. Παρακαλούμε τους ενδιαφερομένους να μας ειδοποιούν όταν αλλάζουν διεύθυνση κι' όσους δεν έχουμε γραμμένους να μας στείλουν τη διεύθυνσή τους για να τις καταχωρήσουμε. Οι συνδρομητές μας πληρώνουν μονάχα 25 δρ. παραπάνω για τα 12 φύλλα και για 2—3 άράδες. Σ' αυτό το φύλλο προτιμούνται οι συνδρομητές μας.

Τά «Εν. Πουλί»

Γιατροί

Β. Πέτρον, φυσιοθεραπευτής, δέχεται καθ' έκάστην, ώρ. 11—1 και 5—7 Πανεπιστημίου 57 (Μέγαρον Τσίτα). Τηλ. 28-446.

Βασίλειος Χρήστου Παθολόγος Άκτινολόγος Πειραιώς 24. Ωραι επισκέψεως 8—9 π.μ. και 3—6 μ.μ.

Ιωάννης Μπαλιτζής Παθολόγος Ιατρός Νοσήματα Στομαχο-εντερικά, Ήπαικα και Θρόμβας Διημοκρίτου 10. Επισκέψεις 11-12 και 4—6 Τηλ. 23 832.

Χρ. Ζούμπας Σκουφά 12. Έφαρμογή πνευμονώρακος και φρενικοτομής δέχεται 3—6 μ.μ.

Χρ. Ι. Δάλλας Ιατρός παθο-λόγος Μένους 2.

Αθαν. Μαντέλλος Δερματολόγος—Άφροδισιολόγος. Τηλ 2 237. Άγίου Κωνσταντίνου.

Κ. Ζιρπαλάς Γ' Σεπτεμβρίου 34α.

Κώστα Β. Παλός Χειρουργός. Άχαρνών 17.

Βασίλειος Τζαλλόπουλος παθολόγος. Τζωρίζη 26. Τηλέφωνον 22.855.

Βασίλειος Βούλας Παθολόγος Τηλ. 25. 033 Σεπτεμβρίου 56

Νικ. Τράντας Οφθαλμίατρος Γ'. Σεπτεμβρίου 47 Τηλ. 23.064.

Κλινική Άγίου Σπυρίδωνος Πειραιά Νίκος Παύλου Σαλαμίνος 42.

Χαρίλαος Ζωΐδης Οφθαλμίατρος Καλλιθέα Σκρ 98.

Κων. Γ. Μασόπουλος Χειρουργός Γυναικολόγος Μαιευτήρ δέχεται εν' Αθήναις επί της οδού Σόλωνος 54 καθ' έκάστην 4—6 μ.μ. και επί συνεντεύξει Τηλ. 28,134

Οδοντογιατροί

Κων. Ευστρατιάδης και Ιω. Κωνσταντινίδης, Στοματολόγοι—Οδοντίατροι Γωνία Έμμ. Μπε-νάκη και Σόλωνος 120, (Πολυκατοικία), ώραι 8—11 π.μ. και 5—8 μ.μ.

Γεώργιος Τζαυίχας Οδοντοίατρος και Παθολόγος Χαλκοκονδύλη 33.

Εύδοκία Κύρκη Αθηνάς 47 Εδάγγ. Κ. Μούσιος Θεμιστοκλέους 37 Τηλ. 26.712.

Φαρμακεία

Β. Οικονόμου, Βούλαρη και Κεραμεικού (γωνία).

Διανογέροι

Β. και Σ. Αθωρόπουλοι, Έμμανουήλ Μπενάκη 8.

Γ. Βαβαρέκος Κοραή 5.

Χρήστος Παπασταύρου Τηλ. 24, 286 Πειραιώς 30,

Άριστοίδης Βασιλειάδης Τηλ. 25.125. Σωκράτους 66

Αλέξανδρος Μπάρας Σόλωνος 128.

Θρασύβουλος Στέας Τ. 28,963 Χαριλάου Τρικούπη 5

Ιωάννης Ράγκος Τηλ. 24.088. Σανταβριάνδου 10.

Θεοφάνης Κουτσογιαννόπουλος Λυκούργου 1. Τηλ. 21.853.

Σταύρος Πανούρης Κάνιγγος 8 Τηλ. 22.445

Σπ. Παπαμύσης Γ' Σεπτεμβρίου 7. Τηλ. 29.446

Στέφανος Βασιλάκος Τηλ. 24.615 Γεραίου 31.

Άλκ. Ζωΐδης Χρυσοσπηλαιώ-τισσης 9 Τηλεφ. 27.021.

Συμβολαιογράφοι

Κων. Έξαρχος, Έμμ. Μπε-νάκη 8.

Είναι συμφέρο σας να δίνετε τις ρεκλάμες σας στα «Σηνητεμένα Πουλί»

Γιατί κυκλοφορούν σε 3.000 φύλλα, τα διαβάζουν πάνω από 15.000 Ήπειρώ-απ' όλα τα στρώματα και δεν πετιέται όπως ή άφημερίδα.

—Καυονόσαμε τη τιμή της κάθε άράδας σε δρ. 2.50. Για μεγαλύτερες ρεκλάμες ιδιαίτερη σύμφωνία.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΜΑΓΑΖΙΑ

Ράφτάδικα

Νικ. Μάσιος Αιόλου 73α

Χρ. Συγκούδας Αιόλου 71

Δημήτρ. Ράπτης Άπελλού 2

Κουρεία

Ιω. Κουτσογιάννη Μάρνης 27 (Πλατεία Βάθης)

Περίπτερα

Κώστα Μάνου. Χανσεία. Μεταξύ «Ήβης» και «Παραδείσου

άπέναντι στο σιλλβατήριο.

Έμπορικά

Γιώτης. Τα γνησιότερα Μπαχαρικά. Σωκράτους 25.

Ξενοδοχεία

«Αθηναϊκόν», Έυρυπιδου 40 Ταξέρνες Έστιατόρια Μπύρες

«Πηγή Καρανιάνη» Δουτράκ.

«Κρόνιον» κ. Μάρκου Γεωργο-πούλου, Λυκούργου 6.

«Τα Τριώνια» κ. Άντ. Διά-ζου, Αριστοτέλους και Κοποδι-στρίου.

Η «Ήπειρος» Άδελφών Πρί-βα Σωκράτους—Ίκτινίου Γωνία

«Ο Τέλης» Κεραμεικού 33 τα βιολιά κάθε βράδυ χαλούν τον κόσμο.

Ταβέρνα ή «Κιάδα» Σταδίου 60 Διεύθυνση του πατριώτου μας κ. Βασ. Μονόβια.

Το «Παυσίλυπον» κ. Άν. Άναστασίου. Βερανζέρου και Σω-κράτους (γωνία),

Ταβέρνα Α. Λαμπρινάκη Βλαχάβα 9.

Καφεναεία

Το «Ναυαρίνον» Δημητρίου Τσάρα Πειραιώς 22

Το «Ήπειρωτικόν» Τάκη Φλώ-ρου Λισίων 14

«Τιτάνια» Θ. Καραάσα Άρι-στοτέλους Γωνία

Το «Παράδεισον» κ. κ. Γ. Ζιάγκου και Ν. Μασοίδη, Λεω-κορίου 2.

Καφεναείον κ. Ιωάννου Αού-κα. Όδός Πανδρόσου—Στοά Μπουρνιά (Τσαρουχάδικα).

Το «Ήπειρωτικό» Βλαχ-βα 6.

Επιπλοποιεία

Ιωάννης Κρίτσας καλλιτε-χνική επιπλώσεις και Ξυλουργικοί οικοδομικοί έργασια Καλ-λιδροίου και Πατησίων 348

Θεόδ. Καραμήτσος Άρι-στοτέλους 51.

Κατάστημα Βαφής και Μετα-χρωματισμού υποδημάτων «Ο Γαλάνης» Γερασίου Γαλάνη

Όμόνοια—Γωνία Πειραιώς.

Συγκολλώνται υποδήματα στιγ-μαίως άνευ ραφής.